MỤC LỤC

	Trang
CHƯƠNG I : TỔNG QUAN VỀ SẢN PHẨM VÀ DÂY CHUYỀN CÔNG NGHỆ	2
I- TÔNG QUAN VỀ SẢN PHẨM	2
II- GIỚI THIỆU VỀ PHƯƠNG PHÁP CHƯNG VÀ THÁP ĐỆM	3
III-THUYẾT MINH DÂY CHUYỀN CÔNG NGHỆ	4
CHƯƠNG II : TÍNH TOÁN CÔNG NGHỆ THIẾT BỊ CHÍNH	6
A - CÂN BẰNG VẬT LIỆU VÀ NHIỆT LƯỢNG:	6
I - CÂN BẰNG VẬT LIỆU	6
II - XÁC ĐỊNH SỐ BẬC THAY ĐỔI NỒNG ĐỘ	8
III - CÂN BẰNG NHIỆT LƯỢNG	10
B - THÔNG SỐ CHÍNH CỦA THÁP:	15
I - ĐƯỜNG KÍNH THÁP	15
II - CHIỀU CAO THÁP	21
III - TÍNH TRỞ LỰC CỦA THÁP	24
CHƯƠNG III : TÍNH CƠ KHÍ THIẾT BỊ CHÍNH	26
I - CHỌN VẬT LIỆU	26
II - CHIỀU DÀY THÂN THÁP	25
III - TÍNH ĐÁY VÀ NẮP THIẾT BỊ	27
IV - BỀ DÀY LỚP CÁCH NHIỆT	28
V - TÍNH ĐƯỜNG KÍNH ỐNG DẪN	29
VI - MẶT BÍCH	30
VII - KÍCH THƯỚC ĐĨA PHÂN PHỐI VÀ LƯỚI ĐÕ ĐỆM	32
VIII- CỬA NỐI THIẾT BỊ VỚI ỐNG DẪN	32
IX - TAI TREO VÀ CHÂN ĐÕ	33
CHƯƠNG IV : TÍNH THIẾT BỊ PHỤ	35
I- TÍNH THIẾT BỊ ĐUN SÔI HỖN HỢP ĐẦU	35
II - TÍNH VÀ CHỌN BOM	39
TÀI LIÊU THAM KHẢO	44

CHƯƠNG I: TỔNG QUAN VỀ SẨN PHẨM VÀ DÂY CHUYỀN CÔNG NGHỆ

I. TỔNG QUAN VỀ SẢN PHẨM BENZEN VÀ AXÊTÔN

1. Axêtôn:

Axeton (CH₃COCH₃) là tên gọi thông thường của propanon .Đây là loại hợp chất Cacboxyl, vì vây là hợp chất phân cực. Nó là chất lỏng sôi ở t_s⁰=56,1⁰ C, nhiệt đô này cao hơn chất không phân cực có cùng trong lượng nhưng lại thấp hơn ancol và axit tượng ứng Axeton tan vô han trong nước ,là dung môi cho nhiều chất hữu cơ.

Về mặt hóa học tương tự như andehit ,axeton tham gia phản ứng cộng hidro (H_2) và natrihidro sunphit (NaHSO₃) nhưng khác ở chỗ không bị OXH bởi dung dịch AgNO₃ (không tráng gương) và Cu(OH)2, nhưng có thể bị OXH và cắt sát nhóm "-CO" để chuyển thành hai axit khi tác dung với chất OXH manh.

Về ứng dung: Axêtôn là dung môi hoà tan nhiều hợp chất hữu cơ như: tơ axêtat, nitro xenlulô, nhựa focmandehit, chất béo, dung môi pha sơn, mực in ống đồng .Nó là nguyên liệu để sản xuất thuỷ tinh hữu cơ và có thể tổng hợp xêten sunfonat.

2. Benzen:

Benzen là hợp chất vòng thơm, đó là một chất lỏng không màu, có mùi thơm đặc trưng, nhe hơn nước, tan nhiều trong các dung môi hữu cơ đồng thời là một dung môi tốt cho nhiều chất như Iôt (I₂), lưu huỳnh (S), chất béo..., t⁰_s= 80,1°C ở 1 at, đông đặc ở $t_{d}^{0}=5.5^{\circ}$ C, tỷ khối $d_{4}^{20}=0.879$.

Về mặt hóa học, Benzen là một hợp chất vòng bền vững, tương đối dễ tham gia phản ứng thế, khó tham gia các phản ứng cộng, OXH. Đặc tính hóa học này gọi là tính thơm.

Về ứng dung : dùng điều chế nitro benzen, anilin, tổng hợp phẩm nhuôm, dược phẩm..., Clobenzen là dung môi tổng hợp DDT, hexacloaran (thuốc trừ sâu) Stiren (monome để tổng hợp chất dẻo) và nhiều sản phẩm quan trong khác... Benzen còn được dùng làm dung môi...

Nguồn cung cấp Benzen cho công nghiệp là nhựa chưng cất, than đá, hexan và toluen của dầu mỏ. Khi nung than béo ở nhiệt đô cao để luyên than cốc được nhưa than đá. Trong nhưa than đá có chứa rất nhiều các chất hữu cơ khác nhau khi chưng cất phân đoạn thu được Benzen.

Cả Axêtôn và Benzen đều đóng vai trò quan trọng trong công nghiệp hóa học.

II. GIỚI THIỆU VỀ PHƯƠNG PHÁP CHƯNG, CHƯNG LIÊN TỤC & VIỆC LỰA CHỌN THÁP ĐỆM

Chưng luyện liên tục bởi tháp đệm làm việc ở áp xuất thường.

Trong công nghệ hóa học có nhiều phương pháp để phân riêng hỗn hợp hai hay nhiều cấu tử tan một phần hay hoàn toàn vào nhau như: hấp thụ, hấp phụ, li tâm, trích li, chưng...Mỗi phương pháp đều có những đặc thù riêng và những ưu nhược điểm nhất định. Việc lựa chọn phương pháp và thiết bị cho phù hợp tuỳ thuộc vào hỗn hợp ban đầu, yêu cầu sản phẩm và điều kiện kinh tế.

Đối với hỗn hợp Benzen và Axêtôn là hỗn hợp hai cấu tử tan hoàn toàn vào nhau theo bất kỳ tỷ lệ nào có nhiệt độ sôi khác biệt nhau thì phương án tối ưu để tách hỗn hợp trên là chưng cất.

Chưng cất là phương pháp tách cấu tử ra khỏi hỗn hợp dựa vào độ bay hơi khác nhau giữa các cấu tử (nghĩa là ở cùng một nhiệt độ áp suất hơi của các cấu tử sẽ khác nhau) bằng cách thực hiện quá trình chuyển pha và trao đổi nhiệt giữa hai pha lỏng, khí. Sản đỉnh thu được gồm cấu tử có độ bay hơi lớn, một phần cấu tử có độ bay hơi thấp hơn. Còn sản phẩm đáy thu được chủ yếu là cấu tử khó bay hơi và một phần cấu tử dễ bay hơi. Ở đây dung môi và chất tan đều bay hơi.

Trong sản xuất chúng ta thường gặp những phương pháp chưng cất sau đây:

- **Chưng đơn giản :** dùng để tách sơ bộ và làm sạch các cấu tử khỏi tạp chất (yêu cầu các cấu tử có độ bay hơi khác xa nhau).
- Chưng bằng hơi nước trực tiếp: tách các hỗn hợp gồm các chất khó bay hơi và tạp chất không bay hơi (Chất được tách không tan trong nước).
  - Chưng chân không: trong trường hợp cần hạ thấp nhiệt độ sôi của cấu tử.
- **Chưng luyện**: là phương pháp phổ biến nhất dùng để tách hoàn toàn hỗn hợp các cấu tử dễ bay hơi có tính chất hòa tan một phần hay hòa tan hoàn toàn vào nhau. Về thực chất đây là quá trình chưng nhiều lần để thu được sản phẩm tinh khiết.

Người ta đơn giản hệ thống bằng cách thay cả hệ thống sơ đồ thiết bị phải chế tạo phức tạp và cồng kềnh bởi một tháp gọi là tháp chưng luyện. Trong đó các dòng pha chuyển động ngược chiều nhau.

Chưng luyện ở áp suất thấp dùng cho hỗn hợp dễ bị phân hủy ở nhiệt độ cao và các hỗn hợp có nhiệt đô sôi quá cao.

Chưng luyện ở áp suất cao dùng cho các hỗn hợp không hóa lỏng ở áp suất thường.

Quá trình chưng luyện được thực hiện trong thiết bị loại tháp làm việc liên tục hay gián đoan. Có hai loai thiết bi tháp là tháp đêm và tháp đĩa. Trong đó:

Tháp đêm

Tháp đêm là một tháp hình tru gồm nhiều đoan nối với nhau bằng mặt bích hay hàn. Trong tháp người ta đổ đầy đệm, tháp đệm được ứng dụng rộng rãi trong công nghệ hóa học để hấp thụ, chưng luyện, làm lạnh. Ở đây sử dụng tháp đệm để chưng cất hỗn hợp Benzen ,Axêtôn.

Tháp đệm có thể làm việc ở áp suất thường, áp suất chân không, làm việc liên tục hoặc gián đoan. Cấu tạo kích thước đêm tuỳ thuộc chế đô làm việc và yêu cầu đô tinh khiết của sản phẩm.

Nhưng nó cũng có han chế là khó làm ướt đều đêm. Nếu tháp quá cao thì phân phối chất lỏng không đồng đều. Để khắc phục, chia đêm thành nhiều tầng có đặt thêm đĩa phân phối chất lỏng đối với mỗi tầng.

THUYẾT MINH DÂY CHUYỀN CÔNG NGHỆ III.

1. Sơ đồ công nghệ:

Hệ thống thiết bị công nghệ chưng luyện liên tục tổng quát gồm có:

- (1): Tháp chưng luyện gồm có 2 phần: phần trên gồm từ trên đĩa tiếp liêu trở lên đỉnh gọi là đoạn luyện, phần dưới gồm từ đĩa tiếp liệu trở xuống gọi là đoạn chưng.
- (2): Thiết bi đun nóng dùng để đun nóng hỗn hợp đầu. Sử dụng thiết bi loại ống chùm, dùng hơi nước bão hoà để đun nóng vì nó có hê số cấp nhiệt lớn, ẩn nhiệt ngưng tụ cao. Hơi nước bão hoà đi ngoài ống, lỏng đi trong ống.
- (3): Thùng cao vị
- (4): Bộ phận đun bốc hơi đáy tháp, có thể đạt trong hay ngoài tháp. Ở đây ta cũng sử dung hơi nước bão hoà để đun với hơi đi trong ống lỏng đi ngoài ống.
- (5): Thiết bị ngưng tụ hoàn toàn, nước lạnh đi trong ống.
- (6): Thiết bị làm lạnh sản phẩm đỉnh.
- (7): Thùng chứa sản phẩm đỉnh
- (8): Thùng chứa sản phẩm đáy.

(9): Thùng chứa hỗn hợp đầu.

2. Quá trình làm việc:

Hỗn hợp Axêtôn Benzen là một hỗn hợp lỏng hòa tan hoàn toàn vào nhau theo mọi tỷ lệ.

Ta có t $^{S}_{Ax\hat{e}t\hat{o}n} = 56.1^{\circ}\text{C} < t^{S}_{Benzen} = 80.1^{\circ}\text{C}$ nên độ bay hơi của Axêtôn lớn hơn độ bay hợi của Benzen. Vây nên sản phẩm đáy chủ yếu là Benzzen và một phần rất ít Axêtôn, ngược lại sản phẩm đỉnh lại chủ yếu là Axêtôn và một phần rất ít là Benzen.

Tiến hành cụ thể: Trước hết hỗn hợp Axêtôn, Benzen từ thùng chứa (9) được bơm vào thùng cao vi (3) rồi dẫn xuống thiết bị đun nóng (2). Sự có mặt của thùng cao vi đảm bảo cho lương hỗn hợp đầu vào tháp không dao đông, trong trường hợp công suất bơm quá lớn hỗn hợp đầu sẽ theo ống tuần hoàn tràn về bể chứa hỗn hợp đầu. Ở (2) dung dịch được đun nóng đến nhiệt đô sôi bằng hợi nước bão hoà. Ra khỏi thiết bị đun nóng, dung dịch đi vào tháp chưng luyên (1) ở vị trí đĩa tiếp liệu. Do đã dược đun nóng đến nhiệt đô sôi nên tại đây Axetôn thực hiện quá trình chuyển khối từ pha lỏng sang pha hơi và tiến về đỉnh tháp. Benzen là cấu tử khó bay hơi ở nhiệt đô này nó vẫn đang ở thể lỏng và phân phối xuống dưới. Như vậy trong tháp, hơi Axetôn đi từ dưới lên gặp lỏng Benzen đi từ trên xuống. Vì nhiệt đô càng lên càng thấp nên khi hơi Axetôn đi từ dưới lên có mang theo một phần cấu tử Benzen, cấu tử có nhiệt độ sôi cao sẽ ngưng tu lai và cuối cùng ở trên đỉnh ta thu được hỗn hợp gồm hầu hết cấu tử Axetôn dễ bay hợi. Hợi Axetôn vào thiết bi ngưng tu (5) được ngưng tu lại. Một phần chất lỏng ngưng đi qua thiết bi làm lạnh (6) đến nhiệt độ cần thiết rồi đi vào thùng chứa sản phẩm đỉnh (7). Một phần khác hồi lưu về tháp ở đĩa trên cùng để tăng mức đô tách.

Tương tư quá trình dịch chuyển của Benzen sẽ kéo theo 1 phần cấu tử Axeton và càng xuống thấp nhiệt độ của tháp càng tăng khi chất lỏng Benzen đi từ trên xuống gặp hơi Axeton có nhiệt đô cao hơn, một phần cấu tử có nhiệt đô sôi thấp được bốc hơi và do đó nồng độ Benzen khó bay hơi trong chất lỏng ngày càng tặng. Cuối cùng ở đáy tháp ta thu được hỗn hợp lỏng gồm hầu hết là chất lỏng Benzen khó bay hợi. Chất lỏng ở đáy tháp khi ra khỏi tháp được làm lạnh rồi đưa vào thùng chứa sản phẩm (8). Để tiết kiệm hơi đốt người ta có thể dùng hơi ở đỉnh tháp để đun nóng hỗn hợp ban đầu.

CHƯƠNG II: TÍNH TOÁN CÔNG NGHỆ THIẾT BỊ CHÍNH

A. CÂN BẰNG VẬT LIỆU VÀ NHIỆT LƯỢNG:

I. CÂN BẰNG VẬT LIỆU:

1. Thông số ban đầu:

Gọi F: lưu lượng hỗn hợp đầu, kg/h, kmol/h

P: lưu lượng sản phẩm đỉnh, kg/h, kmol/h

W: lưu lượng sản phẩm đáy, kg/h, kmol/h

 a_F : nồng độ hỗn hợp đầu, % khối lượng

 a_P : nồng độ sản phẩm đỉnh, % khối lượng

aw: nồng độ sản phẩm đáy, % khối lượng

 x_P : nồng độ hỗn hợp đầu, % mol

 x_F : nồng độ hỗn hợp đầu, % mol

 x_W : nồng độ hỗn hợp đầu, % mol

Để thuận tiện trong quá trình tính toán ta ký hiệu:

Axêtôn: A, $M_A = 58$

Benzen: B, $M_B = 78$

Theo yêu cầu ban đầu F = 600 (kg/h)

2. Tính cân bằng vật liệu:

Phương trình cân bằng vật viết cho toàn tháp:

$$F = P + W (1)$$

Phương trình cân bằng vật liệu viết cho cấu tử nhẹ:

$$F a_F = P a_P + W a_W (2)$$

Từ (1) và (2) suy ra:

$$\frac{F}{a_P - a_W} = \frac{P}{a_F - a_W} = \frac{W}{a_P - a_W}$$

$$\Rightarrow P = F \frac{a_F - a_W}{a_P - a_W} = 600 \cdot \frac{40.5 - 4.2}{95.5 - 4.2} = 1308.74 \quad (kg / h)$$

Từ (1) suy ra:
$$W = F - P = 3291,67 - 1308,74 = 1982,93(kg/h)$$

Tính nồng độ phần mol của cấu tử Axêtôn:

Thành phần mol trong hỗn hợp đầu:

$$x_{F} = \frac{\frac{a_{F}}{M_{A}}}{\frac{a_{F}}{M_{A}} + \frac{1-a_{F}}{M_{B}}} = \frac{\frac{0,116}{58}}{\frac{0,405}{58} + \frac{1-0,405}{78}} = 0,15 \text{ (phần mol)} = 15 \text{ (%mol)}$$

Thành phần mol trong sản phẩm đỉnh:

$$x_{p} = \frac{\frac{a_{p}}{M_{A}}}{\frac{a_{p}}{M_{A}} + \frac{1-a_{p}}{M_{B}}} = \frac{\frac{0.955}{58}}{\frac{0.955}{58} + \frac{1-0.955}{78}} = 0.966 \text{ (phần mol)} = 85 \text{ (% mol)}$$

• Thành phần mol trong sản phẩm đáy:

$$x_{W} = \frac{\frac{a_{W}}{M_{A}}}{\frac{a_{W}}{M_{A}} + \frac{1-a_{W}}{M_{B}}} = \frac{\frac{0.042}{78}}{\frac{0.042}{58} + \frac{1-0.042}{78}} = 0.056 \text{ (phần mol)} = 1,0 \text{ (% mol)}$$

Tính khối lượng mol trung bình:

Trong hỗn hợp đầu:

$$M_F = x_F M_A + (1 - x_F) M_B = 0,478.58 + (1 - 0,478).78 = 68,44 (kg/kmol)$$

- Trong sản phẩm đỉnh:

$$M_P = x_P M_A + (1 - x_P) M_B = 0.966.58 + (1 - 0.966).78 = 56.34 (kg/kmol)$$

- Trong sản phẩm đáy:

$$M_W = x_W M_A + (1-x_W) M_B = 0,056.58 + (1-0,056).78 = 76,88 \text{ (kg/kmol)}$$

Như vậy ta có bảng tổng kết thành phần sản phẩm như sau:

	Nồng độ phần	Nồng độ	Lưu lượng	Lưu lượng
	khối lượng	phần mol	(kg/h)	(kmol/h)
Hỗn hợp đầu	0,405	0,478	3291,67	48,10
Sản phẩm đỉnh	0,955	0,966	1308,74	23,23
Sản phẩm đáy	0,042	0,056	1982,83	25,79

3. Thành phần pha của hỗn hợp 2 cấu tử Axeton - benzen

V. BảNG TH□NH PHẦN C□N BẰNG LỎNG HƠI V□ NHIỆT ĐỘ SECỦA HỖN HỢP 2 CẦU TỬ Ở □P SUẤT 760 MMHG (%MOL) (BẢNG IX.2A/146.II)

X	0	5	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100
у	0	14	24,3	40	51,2	59,4	65,5	73	79,5	86,3	93,2	100
t ₀	80,1	78,3	76,4	72,8	69,6	66,7	64,3	62,4	60,7	59,6	58,8	56,1

Bằng phương pháp nội suy ta tính được y_F, y_P, y_W, t⁰_s như bảng sau:

Sản phẩm	x (%mol)	Phần mol	y (%mol)	Phần mol	t sôi
F	47,8	0,478	64,2	0,642	64,8
P	96,6	0,966	97,7	0,977	57,0
W	5,6	0,056	15,2	0,152	78,0

(Công thức nội suy như sau:

$$y = y_A + (x - x_A) \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A}$$
; $t = t_A^s + (x - x_A) \frac{t_B^s - t_A^s}{x_B - x_A}$)

II - XÁC ĐỊNH SỐ BẬC THAY ĐỔI NỒNG ĐỘ:

1. Xác định chỉ số hồi lưu Rx_{min} :

$$R_{x \text{ min}} = \frac{x_{p} - y^{*}_{F}}{y^{*}_{F} - x_{F}} = \frac{0.966 - 0.642}{0.642 - 0.478} = 1.976$$

 $V \acute{o}i = x_P \_n \grave{o}ng \ d\hat{o} \ phần mol của Axêtôn trong pha lỏng ở sản phẩm đỉnh .$

 $x_{F\_}$ nồng độ phần mol của Axêtôn trong pha lỏng ở hỗn hợp đầu.

 y_{F}^{*} _nồng độ phần mol của Axêtôn trong pha hơi nằm cân bằng pha lỏng ở hỗn hợp đầu.

2. Xác định chỉ số hồi lưu thích hợp :

Xác định chỉ số hồi lưu thích hợp dựa vào điều kiện thể tích tháp nhỏ nhất tức là tương đương với $N_l(Rx+1)$ nhỏ nhất (N_l : Số bậc thay đổi nồng độ lý thuyết)

$$R_X = b R_{Xmin}$$

Vấn đề chọn chỉ số hồi lưu thích hợp rất quan trọng, nếu lượng hồi lưu quá bé thì tháp sẽ vô cùng cao, điều này rất khó thực hiện, nếu lượng hồi lưu lớn thì tháp có thấp đi nhưng đường kính lại lớn, sản phẩm đỉnh thu được chẳng bao nhiêu.

Xác định R_X thích hợp theo số bậc thay đổi nồng độ được tiến hành như sau : cho nhiều giá trị R_X lớn hơn giá trị R_{Xmin} . Với mỗi giá trị trên, ta xác định được tung độ của đường làm việc đoạn luyện với trục tung B, với:

$$B = \frac{x_P}{R_X + 1}$$

Đồ thị xác định số bậc thay đổi nồng độ lý thuyết

Đồ án môn học

Dưa vào	đồ thi	ta có kết	qủa sau:

b	1,2	1,4	1,6	1,75	1,8	1,85	2	2,2
Rx	2,3712	2,7664	3,1616	3,458	3,5568	3,6556	3,952	4,3472
В	28,65	25,65	23,2	21,67	21,2	20,75	20,1	18,06
Nt	23,2	19,8	17,4	15,8	15,5	15,2	14,6	13,6
Nt(Rx+1)	78,2	74,6	72,41	70,44	70,63	71,2	72,44	72,72

Từ bảng bên tìm được giá trị $N_l(R_x+1)$ nhỏ nhất tại $R_x=3,458$ ứng với b=1,75.

Vậy ta tính được chỉ số hồi lưu thích hợp Rx = 3,458.

Số ngăn lý thuyết của tháp chưng là: 15,8

Số ngăn lý thuyết đoạn luyện là: 11,8

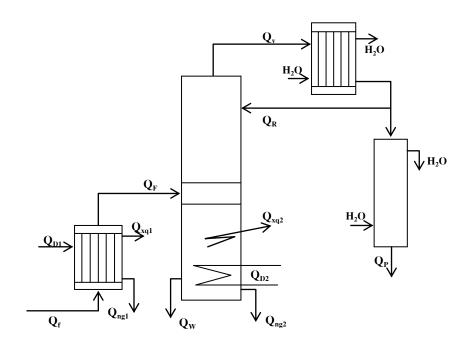
Số ngăn lý thuyết đoạn chưng là: 4

III - CÂN BẰNG NHIỆT LƯỢNG:

Mục đích của việc tính toán cân bằng nhiệt lượng là để xác định lượng hơi đốt cần thiết khi đun nóng hỗn hợp đầu, đun bốc hơi ở đáy tháp cũng như xác định lượng nước làm lạnh cần thiết cho quá trình ngưng tụ và làm lạnh .

Chọn nước làm chất tải nhiệt vì nó là nguồn nguyên liệu rẻ tiền, phổ biến trong thiên nhiên và có khả năng đáp ứng yêu cầu công nghệ.

Sơ đồ cân bằng nhiệt lượng:

Các kí hiệu:

 Q_{D1} : lượng nhiệt do hơi nước cung cấp để đun nóng hỗn hợp đầu, J/h

Q_f: lượng nhiệt hỗn hợp đầu mang vào, J/h

Q_F : lượng nhiệt do hỗn hợp đầu mang ra khỏi thiết bị đun nóng, J/h

 Q_{xq1} : lượng nhiệt mất mát trong quá trình đun sôi, J/h

 $Q_y \quad :$ lượng nhiệt hơi mang ra khỏi tháp, J/h

 $Q_{R}\;\;$: lượng nhiệt do lượng lỏng hồi lưu mang vào, J/h

 Q_P : nhiệt lượng do sản phẩm đỉnh mang ra, J/h

 $Q_{\rm D2}~$: nhiệt lượng cần đun nóng sản phẩm đáy, J/h

Qw : nhiệt lượng do sản phẩm đáy mang ra, J/h

 $Q_{xq2}\,$: nhiệt lượng mất mát trong tháp chưng luyện, J/h

 $Q_{ng1}\,$: nhiệt do nước ngưng mang ra ở thiết bị đun sôi hỗn hợp đầu, J/h

 $Q_{\text{ng}2}\,$: nhiệt do nước ngưng mang ra ở thiết bị đun sôi sản phẩm đáy, J/h

1. Cân bằng nhiệt lượng của thiết bị đun nóng hỗn hợp đầu:

Phương trình cân bằng nhiệt lượng cho quá trình đun nóng:

$$Q_{D1} \ + Q_f \ = \ Q_F \ + Q_{xq1} + \ Q_{ng1}$$

a) Nhiệt lượng do hơi đốt mang vào Q_{DI}

$$Q_{D1} = D_1^{\lambda} = D_1(r_1 + t_1C_1)$$
 (J/h)

Với: D₁: lượng hơi đốt mang vào (kg/h)

λ : hàm nhiệt của hơi nước (J/kg)

r₁: ẳn nhiệt hóa hơi của hơi nước (J/kg)

t₁: nhiệt độ nước ngưng (°C)

C₁: nhiệt dung riêng của nước ngưng (J/kg đôÜ)

b) Nhiệt lượng do hỗn hợp đầu mang vào Q_f

$$Q_f = F.C_f t_f \quad (J/h)$$

Với: F: Lượng hỗn hợp đầu, kg/h

C_f: Nhiệt dung riêng của hỗn hợp đầu, J/kg.độ

$$C_f = a_F C_A^+ (1 - a_F) C_B$$

a_F: Nồng độ phần khối lượng của hỗn hợp đầu

 $C_A,\,C_B$: Nhiệt dung dung riêng của Axêtôn và Benzen ở $25^{\circ}C$ (J/kg.độ)

 $t_{\rm f}$: Nhiệt đầu của hỗn hợp (lấy bằng nhiệt độ của môi trường bên ngoài $t_{\rm f} = 25^{\rm o}{\rm C}$)

c) Nhiệt lượng do hỗn hợp đầu mang ra Q_F

$$Q_F = F.C_F\,t_F$$

Với C_F : Nhiệt dung riêng của hỗn hợp khi ra khỏi thiết bị đun nóng, J/kg.độ t_F : Nhiệt độ của hỗn hợp khi ra khỏi thiết bị đun nóng, ${}^{o}C$

d) Nhiệt lượng do nước ngưng mang ra Q_{ngl}

$$Q_{ng1} = G_{ng1}.C_1.t_1 = D_1t_1C_1$$

 G_{ng1} : Lượng nước ngưng (lấy bằng lượng hơi đốt), kg/h

e) Nhiệt lượng mất mát ra môi trường xung quanh Q_{m1} (thường lấy bằng 5% nhiệt tiêu tốn)

$$Q_{xq1} = 5\%(Q_{D1} - Q_{ng1}) = 5\% D_1 r_1$$

Như vậy lượng hơi nước bão hoà cần thiết để đun nóng dung dịch đầu đến nhiệt độ sôi:

$$D_1 = \frac{F(t_F C_F - t_f C_f)}{0.95 r_1}, \text{ kg/h}$$

• F = 3291,67 (kg/h)

• Tính nhiệt dung riêng của hồn hợp đầu C_f ở $25^{\circ}C$:

$$C_f^{25} = C_A^{25} a_F + C_B^{25} (1-a_F)$$
 C_A^{25}, C_B^{25} tra trong bảng I-153/171.I và bằng nội suy
 $C_A^{25} = 2190 (J/kgđộ)$
 $C_B^{25} = 1753,75 (J/kg.độ)$
=> $C_f^{25} = 2190 \times 0.405 + 1753.75 \times (1-0.405) = 1930 (J/kg.đô)$

• Nhiệt dung riêng của hỗn hợp đầu khi đi ra thiết bị đun nóng ở nhiệt độ $t_F = t_s$ = 64.8 $^{\circ}C$

$$C_F^{64.8} = C_A^{64.8} a_F + C_B^{64.8} (1-a_F)$$

$$C_A^{64.8} = 2320,6 (J/kg.độ)\ddot{u}$$

$$C_B^{64.8} = 1955,2 (J/kg.độ)$$
=> $C_F^{64.8} = 2320,6 \times 0.405 + 1955,2 \times (1-0.405) = 2103 (J/kg.đô)$

• Ta chọn hơi nước bão hòa đun sôi ở áp suất p=1 atm, t° =99,1°C, ta có r_1 =2264. 10^3 (J/kg) (bảng I-121/314.I)

Vậy:
$$D = 3291$$
,67 $\times \frac{2103 \times 64.8^{-}1930 \times 25}{0.95 \times 2264.10^{-3}} = 135 (kg / h)$

2. Cân bằng nhiệt lượng cho toàn tháp:

$$Q_{F} + Q_{R} + Q_{D2} = Q_{y} + Q_{W} + Q_{ng2} + Q_{xq2}$$

a) Nhiệt lượng do hỗn hợp đầu mang vào tháp:

$$Q_F = C_F t_F F = 3291 \times 2103 \times 64.8 = 448.57.10^6 (J/h)$$

b) Nhiệt lượng do hơi nước mang vào đáy tháp:

$$Q_{D2} = D_{2}^{\lambda} = D_{2}(r_{2} + C_{2}t_{2})(J/h)$$

D₂ : lượng hơi nước cần thiết để đun sôi dung dịch đáy tháp, kg/h

¹ : hàm nhiệt của hơi nước bão hòa, J/kg

t₂, C₂: nhiệt độ và nhiệt dung riêng của nước ngưng, ⁰C, J/kgđộ

c) Nhiệt lượng do lỏng hồi lưu mang vào:

$$Q_R = G_R t_R C_R \quad (J/h)$$

G_R: Lượng lỏng hồi lưu, kg/h

$$G_R = Rx.P = 3,458 \times 1308,74 = 4525,62 \text{ (kg/h)}$$

 t_R , C_R : Nhiệt độ và nhiệt dung dung riêng của lỏng hồi lưu

Ta có
$$t_R = t_P = 57 \, ^{\circ}\text{C}$$
  $C_R^{57} = C_A^{57} \, a_P + C_B^{57} \, (1-a_P)$ $C_A, C_B : \text{tra bảng I-153/171.I ở nhiệt độ 57°C và bằng nội suy ta có:}$ $C_A^{57} = 2295,25 \, (\text{J/kgđộ})$ $C_A^{57} = 1914,25 \, (\text{J/kgđộ})$ $C_A^{57} = 2295,25 \, (\text{J/kgdộ})$ $C_A^{57} = 2295,25 \, (\text{J/kgdộ})$

d) Nhiệt lượng do hơi mang ra ở đỉnh tháp Q_y :

$$Q_y = G_y \lambda_d = P(R_x + 1) \lambda_d$$

λ : nhiệt trị của hỗn hợp hơi ở đỉnh tháp, (J/kg)

$$\lambda_{d} = \lambda_{1} a_{P}^{'} + (1 - a_{P}^{'}) \lambda_{2} = r_{P} + C_{P} t_{P}$$

¹/₁, ¹/₂: hàm nhiệt của Axêtôn và Benzen, J/kg

C_P: nhiệt dung riêng của hỗn hợp hơi ra khỏi tháp ở nhiệt độ 57°C

$$C_P = C_R = 2278 \text{ (J/kg.độ) (tính ở trên)}$$

 r_P : ẩn nhiệt hóa hơi của hỗn hợp ở đỉnh tháp tại nhiệt dộ $57^{\circ}C$

$$r_P = r_A a'_P + r_B (1 - a'_P)$$

a'_P: là nồng độ phần khối lượng trong hỗn hợp hơi ở đỉnh tháp

$$a'_{P} = \frac{\frac{y}{M_{B}}}{\frac{y}{M_{B}} + \frac{1-y}{M_{A}}} = \frac{\frac{0.977}{78}}{\frac{0.977}{78} + \frac{1-0.977}{58}} = 0.969 \text{ (phần KL)}$$

r_A, r_B: Nhiệt hoá hơi của Axêtôn, Benzen ở 57 °C. Tra bảng:

I-213/254.I và bằng phương pháp nội suy ta có:

$$r_A = 521,675.10^3 \text{ J/kg}$$

$$r_B = 410,25.10^3$$
 J/kg

$$\Rightarrow$$
  $r_p = 521,675.10^3.0,969^+410,25.10^3(1-0,969) = 518,22.10^3(J/kg)$

Suy ra
$$^{\lambda}_{d} = r_{P} + C_{P}t_{P} = 518,22.10^{3} + 2278 \times 57 = 648,07.10^{3} (J/kg)$$

Vậy
$$Q_y = P(Rx + 1)^{\lambda} = 1308,74.(1 + 3,458).648,07.10^3 = 3782,87.10^6 (J/h)$$

e) Nhiệt lượng do sản phẩm đáy mang ra:

$$Q_W = W.C_W.t_W$$
, J/h

W: lượng sản phẩm đáy, kg/h

 t_W : nhiệt độ sản phẩm đáy, $t_W = 78$ °C

C_W: nhiệt dung riêng sản phẩm đáy được xác định theo công thức:

$$C_{W}^{78} = C_{A}^{78} a_{W} - C_{B}^{78} (1 - a_{W})$$

 C_A^{78} , C_B^{78} : nhiệt dung riêng của Axêtôn và Benzen ở 78 °C. Tra bảng

I-153/171.I và bằng phương pháp nội suy ta có:

$$C_A^{78} = 2363,5 \text{ J/kg.dô}$$

$$C_B^{78} = 2024,5 \text{ J/kg.d}$$

$$\Rightarrow$$
 C_W = 2363,5×0,042 + 2024,5×(1 - 0,042) = 2038,74 (J/kg.độ)

Vậy
$$Q_W = 1982,93.2038,74.78 = 315,33.10^6 (J/h)$$

f) Nhiệt lượng do nước ngưng mang ra:

$$Q_{ne2} = G_{ne2}C_{2}t_{2} = D_{2}C_{2}t_{2}$$
, J/h

 G_{ng2} : lượng nước ngưng tụ (kg/h) bằng lượng hơi nước cần thiết để đun sôi dung dịch đáy tháp

C₂, t₂: Nhiệt dung riêng (J/kg.độ) và nhiệt độ của nước ngưng (°C)

g) Nhiệt lượng do tổn thất ra môi trường xung quanh :

$$Q_{xq2} = 0.05D_2r_2$$
, J/h

Vậy lượng hơi đốt cần thiết để đun sôi dung dịch đáy tháp là:

$$D_{2} = \frac{Q_{y} + Q_{W} - Q_{F} - Q_{R}}{0.95 r_{2}} = \frac{(3782 ,87 + 315 ,33 - 448 ,57 - 590).10^{-6}}{0.95 \times 2264 .10^{-3}} = 1422 ,55 \text{ (kg/h)}$$

Vậy lượng hơi nước bão hòa cần thiết là:

$$D = D_1 + D_2 = 135 + 1422,55 = 1557,55 \text{ (kg/h)}$$

3. Cân bằng nhiệt lượng cho thiết bị ngưng tụ:

Sử dụng thiết bị ngưng tụ hoàn toàn:

Phương trình cân bằng nhiệt lượng:

$$P(R_x + 1).r = G_{n1}C_n(t_2 - t_1)$$

r: ẩn nhiệt ngưng tụ của hơi ở đỉnh tháp

 $r = 518,22.10^3 (J/kg)$ (tính ở phần Q_y

 C_n : Nhiệt dung riêng của nước ở nhiệt độ trung bình $(t_1 + t_2)/2$, J/kg.độ

 t_1 , t_2 : Nhiệt độ vào, ra của nước làm lạnh, ${}^{\rm o}C$

G_{n1}: Lượng nước lạnh tiêu tốn cần thiết

$$\Rightarrow G_{n1} = \frac{P(Rx + 1)r}{C_n(t_2 - t_1)}, kg / h$$

Chọn nhiệt độ vào của nước làm lạnh $t_1 = 25^{\circ}C$ và nhiệt độ ra $t_2 = 45^{\circ}C$ Do đó nhiệt độ trung bình :

$$t_{10} = \frac{t_1 + t_2}{2} = \frac{25 + 45}{2} = 35 \, {}^{0}\text{C}$$

 C_n : nhiệt dung riêng của nước ở nhiệt độ $35^{o}C.$ Tra bảng I-147/165. I $C_n=0.99861~(kcal/kg.độ)=4180~(J/kg.độ)$ Vậy lượng nước làm lạnh:

$$G_{n1} = \frac{P(Rx + 1)r}{C_{n}(t_{2} - t_{1})} = \frac{1308,74 \times (1 + 3,458) \times 518,22.10^{-3}}{4180 \times (45 - 25)} = 36166,14 \text{ (kg/h)}$$

4. Cân bằng nhiệt lượng cho thiết bị làm lạnh:

$$P(t_1' - t_2')C_P = G_{n2}C_n(t_2 - t_1)$$

 $t'_{\perp}$, $t'_{\perp}$: Nhiệt độ đầu, cuối của sản phẩm đỉnh đã ngưng tụ, ^{0} C

$$t'_1 = t_P = 57^{\circ}C, t'_2 = 25^{\circ}C$$

$$t_1 = 25^{\circ}C$$
, $t_2 = 45^{\circ}C$, $C_n = 4180$ (J/kg.độ)

C_P: nhiệt dung riêng sản phẩm đỉnh đã ngưng tụ, J/kg.độ

 $C_P = 2278 \text{ (J/kg.độ) (ở phần tính } Q_y)$

Lượng nước lạnh tiêu tốn là:

$$G_{n2} = \frac{P(t_1' - t_2')C_p}{C_n(t_2 - t_1)} = \frac{1308,74 \times 2278 \times (57 - 25)}{4180 \times (45 - 25)} = 1141,17 \text{ (kg/h)}$$

Vậy tổng lượng nước ở $25~^{0}$ C ,1amt cần dùng để ngưng tụ và làm lạnh là :

$$G_n = G_{n1} + G_{n2} = 36166,14 + 1141,17 = 37307,31 \text{ (kg/h)}$$

B - THÔNG SỐ CHÍNH CỦA THÁP

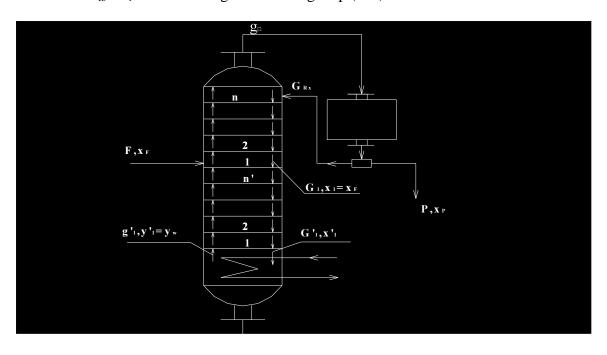
I. ĐƯỜNG KÍNH THÁP:

Đường kính tháp được tính theo công thức:

$$D = \sqrt{\frac{4V_{ib}}{\pi \times 3600 \times \omega_{ib}}}$$
 (m) công thức (IX-89)

 V_{tb} : lượng hơi trung bình đi trong tháp (m^3/h)

ω_{tb} : vận tốc hơi trung bình đi trong tháp (m/s)

Vì lương hơi và lương lỏng thay đổi theo chiều cao tháp và khác nhau trong mỗi đoạn nên lượng hơi trung bình trong từng đoạn khác nhau và do đó đường kính đoạn chưng và đoan luyên của tháp có thể khác nhau.

1 - Đường kính đoan luyên:

a/ Lưu lượng hơi trung bình trong đoạn luyện: có thể xem gần đúng bằng trung bình công lương hơi đi ra khỏi đĩa trên cùng của tháp g_đ và lương hơi đi vào dưới cùng g₁ của đoạn luyện:

Được tính theo công thức sau:

$$g_{lb} = \frac{g_d + g_1}{2}$$
 (IX.91/181.II)

g₁: lương hơi đi vào đĩa dưới cùng của đoan luyên (kg/h)

 g_d : lượng hơi ra khỏi tháp ở đĩa trên cùng (kg/h)

$$g_d = G_R + G_P = G_P(R_X + 1)$$
 (IX .92/181.II)

Với G_R: lượng lỏng hồi lưu, kg/h

 G_P : lượng sản phẩm đỉnh (kg/h), $G_P = 1308,74$ (kg/h)

Rx : chỉ số hồi lưu, <math>Rx = 3,458

$$=>$$
  $g_d = 1308,74. (3,458+1) = 5834,36 (kg/h)$

Áp dung phương trình cân bằng vật liệu, nhiệt lượng cho đĩa thứ nhất của đoạn luyên:

$$\begin{array}{lll} g_1 = \ G_1 \ + \ G_P & (IX.93/182.II) \\ g_1y_1 = \ G_1x_1 \ + \ G_Px_P & (IX.94/182.II) \\ g_1r_1 = \ g_dr_d & (IX.95/182.II) \end{array}$$

Với:

- y_1 : nồng độ của cấu tử nhẹ trong pha hơi của đĩa thứ nhất đoạn luyện
- x₁: hàm lương lỏng ở đĩa thứ nhất đoan luyên

 $x_1 = x_F = 0.405$ (phần khối lượng)

- $G_P = 1308,74 \text{ (kg/h)} = 22,23 \text{ (kmol/h)}$
- r_1 : Ấn hiệt hóa hơi của hỗn hợp đi vào đĩa thứ nhất của đoạn luyện (J/kg) $r_1 = r_A y_1 + r_B (1 - y_1)$
- r_d : Ân nhiệt hóa hơi của hỗn hợp hơi đi ra khỏi đỉnh tháp (J/kg) $r_d = r_a y_d + r_b (1 - y_d) = 518,22.10^3 (J/kg) (đã tính ở phần TB ngưng tụ)$ r_A, r_B: ẩn nhiệt hóa hơi của Axêtôn và Benzen nguyên chất

Tra bảng I-212/254/I và nội suy ta có:

$$r_A^{64,8} = 122,68 \text{ (kcal/mol)} = 513636,62 \text{ (J/kg)}$$

$$r_B^{64,8} = 96,66 \text{ (kcal/mol)} = 404696,1 \text{ (J/kg)}$$

 $r_1 = 108,94. \ 10^3. y_1 + 404,7. \ 10^3$

Vậy ta có hệ phương trình:
$$\begin{cases} g_1 = G_1 + 1308,74 \\ g_1 \cdot y_1 = G_1.0,405 + 992 \\ g_1 \cdot r_1 = 5963,67 \times 518,22 = 3090493 .10^3 \\ r_2 = 108,94.10^3, y_2 + 404,7.10^3 \end{cases}$$

Giải hệ ta được:
$$\begin{cases} y_1 = 0,473 \ (phan \ \_kl) = 0,547 \ (phan \ \_mol) \\ r_1 = 108,97 \ (kcal \ / kg) = 456,225 \ .10^3 \ (J / kg) \\ g_1 = 6790,68 \ (kg \ / h) \\ G_1 = 5481,94 \ (kg \ / h) \end{cases}$$

Suy ra lưu lượng hơi trung bình:

$$g_{ib} = \frac{g_1 + g_d}{2} = \frac{6790,68 + 5834,36}{2} = 6312,52 (kg/h) = 1,75 (kg/s)$$

b/ Tính khối lượng riêng trung bình đối với pha hơi ở đoạn luyện:
$$\rho_{_{ytb}} = \frac{\int_{_{yth}M_A}^{} + (1 - y_{_{tb}1})M_{_B} - \frac{273}{22.4T}}{22.4T} (kg / m^3) \text{ (IX.102/183.II)}$$

- $-\quad M_A=58\ (kg/kmol)\ ,\ M_B=\ 78\ (kg/kmol)$
- y_{tb1}: nồng độ phần mol của Axêtôn trong pha hơi ở đoạn luyện.

$$y_{tb1} = \frac{y_1 + y_P}{2} = \frac{0.547 + 0.977}{2} = 0.762$$
 (phần mol)

- T: nhiệt độ làm việc trung bình của đoạn luyện

$$T = \frac{t_P + t_F}{2} + 273 = \frac{64.8 + 57}{2} + 273 = 333.9 \,^{\circ} K$$

Do đó:

$$\rho_{ytb} = \frac{\sqrt{762 \times 58 + (1 - 0.762) \times 78 - 273}}{22.4 \times 333.9} = 2.291 (kg / m^3)$$

Vậy

$$V_{ib} = \frac{g_{ib}}{\rho_{vib}} = \frac{6312,52}{2,291} = 2755,36 \ (m^3/h)$$

c/ Khối lượng riêng trung bình đối với pha lỏng đoạn luyện

$$\frac{1}{\rho_{yh}} = \frac{a_{yh1}}{\rho_{yh}} + \frac{1 - a_{yh1}}{\rho_{yh}} \text{ (IX-104a/183.II)}.$$

- ρ_{mh} : khối lượng riêng trung bình của hỗn hợp lỏng trong đoạn luyện
- $\rho_{_{x1}},\rho_{_{x2}}$: khối lượng riêng trung bình của Axêtôn và Benzene trong pha lỏng lấy theo nhiệt độ TB (kg/m³), $t_{tb} = 60.9$ $^{\circ}$ C

$$\rho_{x1} = \rho_{x1}^{60.9} = 744,785 (kg / m^3)$$
 (bångI-2/9/I)
$$\rho_{x2} = \rho_{x1}^{60.9} = 835,055 (kg / m^3)$$

a_{tb1}: phần khối lượng trung bình của cấu tử A trong pha lỏng

$$a_{m1} = \frac{a_F + a_P}{2} = \frac{0.42 + 0.955}{2} = 0.68$$
 (phần khối lượng)

$$\Rightarrow \rho_{rh} = 771,472 \text{ (kg/m}^3)$$

d/ Tìm vận tốc hơi trung bình đi trong đoạn luyện:

Vân tốc làm việc của dòng khí nhỏ hơn vân tốc đảo pha từ $10 \div 20\%$.

Chọn $\omega_{tb} = 0.8 \cdot \omega_s$ (m/s)

 ω_{S} : là vận tốc đảo pha được tính theo IX-115/187.II

$$\lg\left[\frac{\varpi \cdot {}^{2}\sigma \rho_{yb}}{s^{3}\rho_{xb}} \left(\frac{\mu_{x}}{\mu_{n}}\right)^{0.16}\right] = A - 1.75 \left(\frac{G_{x}}{G_{y}}\right)^{\frac{1}{4}} \left(\frac{\rho_{yb}}{\rho_{xb}}\right)^{\frac{1}{8}}$$

Trong đó

- -A = -0.125
- σ_{d} : Bề mặt riêng của đệm, (m²/m³)
- V_d : Thể tích tự do của đệm, (m^3/m^3)

 $\mathring{O}$ đây ta chọn đệm Risiga, bằng thép đổ lộn xộn có kích thước $25\times25\times0,8$ (mm), bề mặt riêng $\sigma_d = 220 \text{ (m}^2/\text{m}^3)$, thể tích tự do $V_d = 0.92 \text{ (m}^3/\text{m}^3)$, số đệm trong 1m^3 : 50.10^3 , khối lương riêng xốp là $640 \text{ (kg/m}^3)$.

- g : Gia tốc trọng trường, $g = 9.81 (m/s^2)$
- $-\rho_{xb}$, ρ_{yb} : khối lượng riêng trung bình của pha lỏng và pha hơi (kg/m³)
- $-\mu_x$, μ_n : độ nhớt của pha lỏng ở nhiệt độ trung bình và của nước ở 20° C
- $-G_x$, G_y : lưu lượng lỏng và hơi trung bình,(kg/s)
- * Xác định độ nhớt μ_{x} , μ_{x} :
- $\mu_{_{n}}$: độ nhớt của nước ở 20° C tra trong bảng I-102/94.I ta có :

$$\mu_n = 1,005 (Cp) = 1,005 .10^{-3} (Ns / m^2)$$

• μ_x : Độ nhớt của hỗn hợp lỏng trong đoạn luyện ở 60,9°C, được tính theo công thức sau:

 μ_A , μ_B : Độ nhớt của Axêtôn và Benzene ở 60,9 ^{0} C I-101/91.I và bằng phương pháp nội suy ta có:

 $u = 0.22865 \cdot 10^{-3} (N_{\odot} / m^2)$

$$\mu_{A} = 0.22865 \cdot .10^{-3} (Ns / m^{2})$$
 $\mu_{B} = 0.38667 \cdot .10^{-3} (Ns / m^{2})$

$$\Rightarrow \mu_{x} = 0.2646 \cdot 10^{-3} (Ns / m^{2})$$

* Tính lưu lượng lỏng, hơi trung bình trong đoạn luyện:

$$G_{x} = \frac{G_{1} + G_{R}}{2}$$

$$G_{R} = G_{P}R_{x} = 1308,74 \times 3,458 = 4525,62 (kg/h) = 1,257 (kg/s)$$

$$G_{1} = 5481,94 (kg/h)$$

$$\Rightarrow G_{x} = \frac{5481,94 + 4525,62}{2} = 5003,78 (kg/h) = 1,39 (kg/s)$$

$$G_{y} = \frac{g_{d} + g_{1}}{2} = g_{d} = 6312,52 (kg/h) = 1,75 (kg/s)$$

Như vậy:
$$\lg \omega_{s}^{2} = A - 1.75 \left(\frac{G_{x}}{G_{y}} \right)^{\frac{1}{4}} \left(\frac{\rho_{ytb}}{\rho_{xtb}} \right)^{\frac{1}{8}} - \lg \frac{\sigma_{d} \rho_{ytb}}{gV_{d}^{3} \rho_{xtb}} \left(\frac{\mu_{x}}{\mu_{n}} \right)^{0.16}$$

$$\Rightarrow 2 \lg \omega \Big|_{s} = -0.125 - 1.75 \left(\frac{1.39}{1.75} \right)^{\frac{1}{4}} \left(\frac{2.291}{771.472} \right)^{\frac{1}{8}} - \lg \frac{220 \times 2.291}{9.81 \times (0.92)^{3} \times 771.472} \cdot \left(\frac{0.2646}{1.005} \right)^{0.16}$$

$$\Rightarrow \omega \Big|_{s} = 1.313 \quad (\text{m/s})$$

Vậy tốc độ làm việc: $\omega_{b} = 0.8.0 = 1.05$ (m/s)

Vậy đường kính đoạn luyện:

$$D_{l} = \sqrt{\frac{4.V_{lb}}{\pi.3600}} = \sqrt{\frac{4^{\times} 2755,36}{\pi \times 3600^{\times} 1,05}} = 0,962 \quad (m)$$

2 - Đường kính đoạn chưng

a/ Lưu lượng hơi trung bình đoạn chưng: được tính gần đúng bằng trung bình cộng của lượng hơi ra khỏi đoạn chưng và lượng hơi đi vào đoạn chưng:

$$g'_{tb} = \frac{g'_{n} + g'_{1}}{2} = \frac{g_{1} + g'_{1}}{2}$$

Vì lượng hơi ra khỏi đoạn chưng bằng lượng hơi đi vào đoạn luyện do đó:

$$g_n = g_1 = 6790,68 (kg / h)$$

Lượng hơi đi vào đoạn chưng g'_1 , lượng lỏng G'_1 , và hàm lượng lỏng x'_1 trong đoạn chưng được xác định bằng hệ phương trình sau :

$$G_{1}' = g_{1}' + G_{W}$$
 (1) (IX-98/182.II)
 $G_{1}'x_{1}' = g_{1}'y_{1}' + G_{W}x_{W}$ (2) (IX-99/182.II)
 $g_{1}'r_{1}' = g_{1}'r_{1}' = g_{1}r_{1}$ (3) (IX-100/182.II)

Trong đó:

- $-y'_1 = y_W = 0.152$ (phần mol) = 0.118 (phần khối lượng)
- r'₁: ẩn nhiệt hoá hơi của hỗn hợp hơi đi vào đĩa thứ nhất của đoạn chưng, được xác định theo công thức trang 182.II:

$$r_1' = r_A y_1' + r_B (1 - y')$$

 r_A , r_B : ẩn nhiệt hoá hơi của Axêtôn và Benzene ở nhiệt độ $t_W\!=\!78\,^{o}C$ tra bảng I-212/254.I ta có:

$$r_{A} = 119,05 \text{ (kcal/kg)} = 498,44. 10^{3} \text{ (J/kg)}$$

$$r_{B} = 94,35 \text{ (kcal/kg)} = 395,024. 10^{3} \text{ (J/kg)}$$

$$\Rightarrow r'_{1} = 498,44.10^{3} \times 0,118^{4} + 395,024^{4} \times (1^{-}0,118^{-}).10^{-3} = 407,227.10^{-3} \text{ (J/kg)}$$

$$V_{A}^{2}y: (3) \Rightarrow g'_{1} = \frac{r_{1}}{r'_{1}}g_{1} = \frac{456,225.10^{-3}}{407,227.10^{-3}} \times 6790,68 = 7607,74 \text{ (kg/h)}$$

$$(1) \Rightarrow G'_{1} = g'_{1} + G_{W} = 7607,74^{-} + 1982,83^{-} = 9590,67 \text{ (kg/h)}$$

$$(2) \Rightarrow x'_{1} = \frac{g'_{1}y'_{1} + G_{W}x_{W}}{G'_{1}} = \frac{7607,74^{4} \times 0,118^{-} + 1982,83^{4} \times 0,042}{9590,67} = 0,102 \text{ (p. KL)}$$

Vậy lượng hơi trung bình trong đoạn chưng:

=0.12 (p. mol)

$$g'_{ib} = \frac{g_1 + g'_1}{2} = \frac{6790,68 + 7607,74}{2} = 7199,21 (kg / h)$$

b/ Khối lượng riêng trung bình đối với pha hơi đoạn chưng :

Khối lượng riêng đoạn chưng được tính theo công thức sau:

$$\rho_{,_{ytb}} = \frac{\int_{y_{,tb1}}^{y_{,tb1}} M_{A} + (1 - y_{,tb1}^{,}) M_{B} + 273}{22,4.T'} \text{ (kg/m}^{3)} \text{ (IX-102/183.II)}$$

Ta có:

$$t_{tb} = \frac{t_F + t_W}{2} = \frac{78 + 57}{2} = 67,5^{\circ} C$$

$$T' = t_{tb} + 273 = 340,5 \, {}^{o}K$$

 y'_{th} : phần mol của Axeton trong hỗn hợp hơi ở đoạn chưng

$$y'_{tb1} = \frac{y_1 + y_W}{2} = \frac{0.547 + 57}{2} = 0.3495 \quad \text{(phần mol)}$$

$$\Rightarrow \rho'_{ytb} = \frac{1}{2} \frac{1}{3495} \cdot \frac{1}{.58} + \frac{1}{4} - 0.3495 \cdot \frac{1}{.78} \cdot \frac{1}{.273} = 2.542 \quad \text{(kg/m}^3)$$

Vây

$$V_{b}^{+} = \frac{g_{b}^{+}}{\rho_{b}^{+}} = \frac{7199}{2,542} = 2832,49 \ (m^{3}/h)$$

c/ Khối lượng riêng trung bình đối với pha lỏng đoạn luyện

$$\frac{1}{\rho_{xb}} = \frac{a_{bb}^{'}}{\rho_{xb}} + \frac{1 - a_{bb}^{'}}{\rho_{xb}}$$

$$a_{bb}^{'} = \frac{a_{F} + a_{W}}{2} = \frac{0.405 + 0.042}{2} = 0.2235 \quad \text{(phần khối lượng)}$$

 $\rho_{_{x1}},\rho_{_{x2}}$: khối lượng riêng của Axeton và của Benzen ở nhiệt độ trung bình của đoạn chưng 67,5 °C . Tra bảng I-2/9/I

$$\rho_{x1} = 725,88 (kg / m^3)$$

$$\rho_{x2} = 828,125 (kg / m^3)$$

Suv ra

$$\rho_{\text{typ}} = 802,83 \text{ (kg/m}^3)$$

d/ Tính vận tốc hơi trung bình trong đoạn chưng:

Tương tự trong đoạn luyện ta có : $\omega'_{tb} = 0.85.\omega'_{S}$

$$\lg \left[\frac{\omega \cdot 2 \sigma \rho \cdot \mu}{s^{3} \rho \cdot \mu} \left(\frac{\mu \cdot \mu}{\mu} \right)^{0.16} \right] = A - 1.75 \left(\frac{G \cdot \mu}{G \cdot \mu} \right)^{\frac{1}{4}} \left(\frac{\rho \cdot \mu}{\rho \cdot \mu} \right)^{\frac{1}{8}}$$

* Tính độ nhớt μ_n, μ_n :

Tương tự trong đoạn luyện ta có:

$$\mu_{n} = 1,005 (Cp) = 1,005 \cdot 10^{-3} (Ns / m^{2})$$

$$\lg \mu_{n} = x_{nb} \lg \mu_{A} + (1 - x_{nb}) \lg \mu_{B}$$

$$x_{nb} = \frac{x_{w} + x_{F}}{2} = \frac{0,056 + 0,478}{2} = 0,267 \text{ (phần mol)}$$

 μ_A , μ_B : Độ nhớt của Axeton và Benzen ở nhiệt độ 67,5 °C:

$$\mu_A = 0.21875 \cdot .10^{-3} (Ns / m^2)$$
 $\mu_B = 0.36225 \cdot .10^{-3} (Ns / m^2)$

$$\Rightarrow \mu_{x} = 0.3166 \cdot .10^{-3} (Ns / m^{2})$$

Chọn đệm Rasiga bằng thép có kích thước $35\times35\times1,0$, bề mặt riêng la $1160 \text{ (m}^2/\text{m}^3)$, thể tích tự do là $0.93 \text{ (m}^3/\text{m}^3)$ (chọn đệm khác ở đoạn luyện để tháp tối ưu)

* Tính lượng lỏng, hơi trung bình G'x, G'y:

$$G'_{x} = \frac{G_{1} + G'_{1}}{2} = \frac{5481 \cdot 94 + 9590 \cdot 67}{2} = 7536 \cdot 305 \cdot (kg / h) = 2,0934 \cdot (kg / s)$$

$$G'_{x} = g'_{yh} = 7199 \cdot 21 \cdot (kg / h) = 2 \cdot (kg / s)$$

Do đó:

$$2. \lg \omega_{s}^{2} = A - 1.75 \left(\frac{G_{x}^{2}}{G_{y}^{2}} \right)^{\frac{1}{4}} \left(\frac{\rho_{yb}}{\rho_{xb}^{2}} \right)^{\frac{1}{8}} - \lg \frac{\sigma_{d} \rho_{yb}}{gV_{d}^{3} \rho_{xb}} \left(\frac{\mu_{x}^{2}}{\mu_{n}^{2}} \right)^{0.16}$$

$$= -0.125 - 1.75 \left(\frac{2.0934}{2} \right)^{\frac{1}{4}} \left(\frac{2.542}{802.83} \right)^{\frac{1}{8}} - \lg \left[\frac{160 \times 2.542}{9.81 \times (0.93)^{3} \times 802.83} \left(\frac{0.3166}{1.005} \right)^{0.16} \right]$$

$$\Rightarrow \omega_s = 1{,}388 (m/s)$$

$$\Rightarrow \omega_s = 0{,}8.00 = 1.11 (m/s)$$

Như vậy đường kính đoạn chưng sẽ là:

$$D_{c} = \sqrt{\frac{4.V_{b}^{'}}{\pi .3600 \cdot \frac{\omega_{b}}{m}}} = \sqrt{\frac{4 \times 2832 \cdot 49}{\pi \times 3600 \times 1,11}} = 0.949 (m)$$

Do đường kính đoạn chưng và đoạn luyện chênh lệch nhau không quá 10% nên đồng nhất hai giá trị đường kính về giá trị đường kính chuẩn.

Vậy chọn đường kính tháp là D= 1,0 m (theo bảng qui chuẩn cho đường kinh tháp, 359.II).

II. CHIỀU CAO THÁP CHUNG LUYỆN:

Chiều cao tháp chưng luyện được tính theo công thức IX-50/168.II

 $H = N_1 h_{td} + \Delta H \qquad (m)$

 ΔH : chiều cao của nắp và đáy tháp. Ở đây tháp làm việc ở áp suất thường nên $\Delta H=(0.4 \div 0.8)~D=0.6 \times 1.0=0.6~m$

(Nắp và đáy tháp có dạng hình elip)

 N_l : Số bậc thay đổi nồng độ lý thuyết

 h_{td} : chiều cao tương đương của bậc thay đổi nồng độ, được tính theo

công thức sau: (Trang 168/II)

$$h_{id} = K \left(\frac{\rho_{y} W_{ib}}{\mu_{y}} \right)^{a} \sigma_{d}^{b} V_{d}^{c} \left(\frac{G_{y}}{G_{x}} \right)^{d} \left(\frac{\rho_{x}}{\rho_{y}} \right)^{e} \left(\frac{\mu_{y}}{\mu_{x}} \right)^{f} \frac{\lg \frac{G_{x}}{mG_{y}}}{1 - m \frac{G_{y}}{G_{x}}}$$

Hoặc có thể tính theo công thức (10-41/26.IV) :

$$h_{td} = d_{td} \times 8.4 \, \text{f} \, 'e^{-\frac{3}{2} 2} \left(\frac{G_y}{G_x} \right)^{0.342} \left(\frac{\rho_x}{\rho_y} \right)^{0.19} \left(\frac{\mu_y}{\mu_x} \right)^{0.038} \frac{\text{lg } \frac{G_x}{mG_y}}{1 - m \frac{G_y}{G}}$$

Trong đó: k = 176,4. m là giá trị TB của góc nghiêng của đường cân bằng vớ mặt phẳng ngang.

1/ Chiều cao đoạn luyện

$$-G_x = 5003$$
 ,78 (kg/h) = 1,39 (kg/s)

$$G = 6312$$
 ,52 $(kg/h) = 1,75 (kg/s)$

$$-\omega_{b} = 1.05 \text{ (m/s)}$$

$$-\mu = 0.2646.10^{-3} \,(\text{Ns/m}^2)$$

 $-\mu_{y}$: được tính theo công thức sau

$$\frac{M_{hh}}{\mu_{v}} = \frac{y_{tb1}M_{A}}{\mu_{A}} + \frac{(1 - y_{tb1})M_{B}}{\mu_{B}}$$

$$M_{hh} = y_{hh}M_A + (1 - y_{hh})M_B = 0.762 \times 58 + (1 - 0.762) \times 78 = 62.76$$

 μ_{A} , μ_{B} : độ nhớt của hơi Axeton và Benzen ở 67,5°C

Tính theo công thức: $\mu_t = \mu_0 .(273 + C) /(T+C)$

$$\mu_{A} = 82,914.10^{-7} (Ns / m^{2}) \text{ (Trang116 /I)}$$

$$\mu_{B} = 86,607.10^{-7} (Ns / m^{2})$$

$$\Rightarrow \mu_{y} = 83,973.10^{-7} (Ns / m^{2})$$

$$m = \frac{\sum_{i=1}^{n} tg \alpha_{i}}{n} = \frac{\sum \frac{\Delta y}{\Delta_{x}}}{n} = 0,6735$$

$$-\rho_{x} = 771,472 (kg/m^{3}), \rho_{y} = 2,291 (kg/m^{3})$$

$$- \sigma_{d} = 220 \ (m^{2} / m^{3}), \quad V_{d} = 0.92 \ (m^{3} / m^{3})$$

$$- d_{td} = \frac{4.V_d}{\sigma} = \frac{4.0,92}{220} = 0,0167 \text{ m}$$

$$-R'e = \frac{\omega_{ib} d_{id} \rho_{y}}{V_{d} \mu_{y}} = \frac{1,05 \times 0,0167 \times 2,291}{0.92 \times 83,97.10^{-7}} = 5220$$

Do đó:

$$h_{id} = 0.0167 \times 8.4 \times 5220 \stackrel{\text{0.2}}{=} \left(\frac{6312}{5003}, \frac{52}{78}\right)^{0.342} \left(\frac{771}{2.291}\right)^{0.19} \left(\frac{83}{0.2646}, \frac{973}{10}\right)^{0.038} \times$$

$$\times \frac{\lg \frac{5003,78}{0,6735 \times 6312,52}}{1 - 0,6735 \times \frac{6312,52}{5003,78}} = 1,0511 (m)$$

Như vậy chiều cao đoạn luyện:

$$H_1 = 11.8 \times 1.0511 = 12.403$$
 (m)

2/ Chiều cao đoạn chưng:

Ta có:

$$-G_v = 7199,21 \text{ (kg/h)} = 2 \text{ (kg/s)}$$

$$-G_x = 7531,305 \text{ (kg/h)} = 2,092 \text{ (kg/s)}$$

$$-\omega_{tb} = 1.11 \text{ (m/s)}$$

$$-\rho_{x} = 802,83 (kg/m^{3}), \rho_{x} = 2,542 (kg/m^{3})$$

$$-\mu_{r} = 0.3166 \cdot .10^{-3} (Ns / m^{2})$$

 $-\mu$: được tính theo công thức sau:

$$\frac{M_{bh}}{\mu_{y}} = \frac{y'_{b1} M_{A}}{\mu_{A}} + \frac{(1 - y'_{b1}) M_{B}}{\mu_{B}}$$

$$M_{bh} = y'_{b1} M_{A} + (1 - y'_{b1}) M_{B} = 0,3495 .58 + 0,6505 * 78 = 71$$

$$\mu_{A}, \mu_{B} : \text{độ nhớt của hơi Benzen, Axit Axetic ở } 67,5 °C :$$

$$\mu_{B} = 88,371 .10^{-7} (Ns / m^{2})$$

$$\mu_{B} = 88,371.10 \quad (Ns/m)$$

$$\mu_{A} = 84,891.10^{-7} (Ns/m^{2})$$

$$\Rightarrow \mu_{v} = 87,3364 \cdot 10^{-7} (Ns / m^{2})$$

- m: Hệ số góc của đường cân bằng đoạn chưng:

$$m = \frac{\sum_{i=1}^{n} t_{g} \alpha_{i}}{n} = \frac{\sum_{i=1}^{n} \frac{\Delta_{y}}{\Delta_{x}}}{n} = 1,4976$$

$$- d_{id} = \frac{4 \cdot V_{d}}{\sigma_{d}} = \frac{4 \times 0.93}{160} = 0.0232 \quad (m)$$

$$- R'e = \frac{\omega_{ib} d_{id} \rho_{y}}{V_{d} \mu_{y}} = \frac{1.11 \times 0.0232 \times 2.542}{0.93 \times 87.3364 \cdot 10^{-7}} = 8090$$

Do đó:

$$h_{td} = 0.0232 \times 8.4 \times 8090 \stackrel{\bigcirc}{\longrightarrow} \left(\frac{7199, 21}{7536, 305}\right)^{0.342} \left(\frac{802, 83}{2,542}\right)^{0.19} \left(\frac{87,3364, 10^{-7}}{0.3166, 10^{-3}}\right)^{0.038} \times$$

$$\times \frac{\lg \frac{7536,305}{1,4976 \times 7199,21}}{1 - \frac{1,4976 \times 7199,21}{7536,305}} = 1,093 (m)$$

Như vậy chiều cao đoạn chưng:

$$H_c = 1,093 \times 4 = 4,3739 \text{ (m)}$$

Như vậy chiều cao toàn tháp H = 12,403 + 4,374 + 0,6 = 17,38 (m)

III. TRỞ LỰC CỦA THÁP:

Khi chất lỏng chuyển động từ trên xuống và chất khí chuyển động từ dưới lên có thể xảy ra 4 chế độ thủy động: chế độ chảy màng; chế độ chảy quá độ; chế độ chảy xoáy và

chế độ chảy nhũ tương. Sức cản thủy lực của tháp đệm đối với hệ hơi lỏng ở điểm đảo pha có thể được xác định theo công thức IX-118/189.II:

$$\Delta_{P_U} = \Delta_{P_K} \left[1 + A \left(\frac{G_x}{G_y} \right)^m \left(\frac{\rho_y}{\rho_x} \right)^n \left(\frac{\mu_x}{\mu_y} \right)^c \right] (N / m^2)$$

 $^\Delta P_{_U}\,$: tổn thất áp suất khi đệm ướt tại điểm đảo pha, N/m² $^\Delta P_{_K}\,$: tổn thất áp suất khi đệm khô, N/m² .

1 - Đối với đoạn luyện

Tổn thất áp suất đệm khô $^{\Delta}P_{\kappa}$ được xác định theo công thức IX-119/189.II :

$$\Delta_{P_{K}} = \frac{\lambda \times H \times \rho_{y} \omega^{2}}{2.d_{ud}} = \frac{\lambda}{8} \times \frac{H \cdot \sigma_{d}}{V_{d}^{3}} \omega^{2}_{y} \rho_{y}$$

Với:

- H = 12,403 m là chiều cao đoạn luyện

- ω_y : tốc độ của khí, $\omega_y = 1,05 (m/s)$

 $-\omega_{_{_{I}}}$: tốc độ thực của khí trong lớp đệm, $\omega_{_{_{I}}} = \frac{\omega_{_{_{_{I}}}}}{V_{_{_{Ud}}}}$

λ: hệ số trở lực của đệm, bao gồm trở lực do ma sát và trở lực cục bộ
 λ là hàm số phụ thuộc vào chuẩn số Râynôn

Ta có Re' $_{y}$ = 5220 > 40 $\Rightarrow$ ở chế độ chảy xoáy

$$\lambda = \frac{16}{\text{Re'}_{y}^{0,2}} = \frac{16}{5220^{0,2}} = 2,888$$

Vậy

$$\Delta_{P_{K}} = \frac{2,888 \times 12,403 \times 220 \times 1,05^{2} \times 2,291}{8 \times 0,92^{3}} = _{3210} \text{ N/m}^{2}.$$

* Để xác định $^{\Delta}P_{_U}$, ta cần xác định các hệ số A, m, n, c dựa vào bảng IX.7/189.II :

Ta có : A = 5,15; m = 0,342; n = 0,19; c = 0,038

$$\Rightarrow \Delta_{P_{UI}} = 3210 \left[1 + 5,15 \left(\frac{1,39}{1,75} \right)^{0.342} \left(\frac{2,291}{771,472} \right)^{0.19} \left(\frac{0,2646}{83,97,10^{-7}} \right)^{0.038} \right] = 8960 \quad (\text{N/m}^2)$$

Trở lực trên đoạn luyện: $\Delta P_{Ul} / H_1 = 8960:12,403 = 722,4 (Pa/m)$

2 - Đối với đoạn chưng:

Tổn thất áp suất đệm khô $^{\Delta}P_{\kappa}$ được xác định theo công thức IX-119/189.II :

$$\Delta_{P_{K}} = \frac{\lambda \times H \times \rho_{y} \omega^{2}}{2.d_{ud}} = \frac{\lambda}{8} \times \frac{H \cdot \sigma_{d}}{V_{d}^{3}} \omega^{2} \rho_{y}$$

Trong đó:

$$\lambda = \frac{16}{\text{Re'}_{y}^{0,2}} = \frac{16}{8090^{0,2}} = 2,646$$

Vậy
$$\Delta_{P_K} = \frac{2.646 \times 4.374 \times 160 \times 1.11^{2} \times 2.542}{8 \times 0.93^{3}} = 904 \text{ (N/m}^2)$$

* Để xác định $^{\Delta}P_{_{U}}$, ta cần xác định các hệ số A, m, n, c dựa vào bảng IX.7/189.II :

Ta có:
$$A = 5,15$$
; $m = 0,342$; $n = 0,19$; $c = 0,038$

$$\Rightarrow \Delta_{P_{Uc}} = 904 \left[1 + 5,15 \left(\frac{2,092}{2} \right)^{0.342} \left(\frac{2,542}{802,83} \right)^{0.19} \left(\frac{0,3166}{87,336,10} \right)^{0.038} \right] = 2720 \text{ (N/m}^2)$$

Trở lực trên đoạn chưng là: $\Delta P_{Uc}/H_c = 2720:4,374 = 621,86$ (Pa/m)

Trở lực đoạn chưng và luyện đều nằm trong khoảng (400÷800 Pa/m) nên thoả mãn.

CH UONG 3: TÍNH CƠ KHÍ THIẾT BỊ CHÍNH

I. Chọn vật liệu:

Tháp chưng luyện ở áp suất khí quyển $P = 760 \text{ mmHg} = 1,01.10^5 \text{ N/m}^2$ là áp suất thấp và trung bình nên chọn thân tháp hình trụ hàn (theo II.360).

Dựa vào XII.37/341.II ta chon thép tấm X18H10T

II. Tính chiều dày tháp:

Chiều dày thân hình trụ làm việc dưới áp suất P được tính theo công thức XIII.8/360.II

$$S = \frac{D_{I}P}{2 \Phi - P} + C(m)$$

Trong đó : $_{\rm L}$ D = $_{\rm L}$ 1,0 m : đường kính trong của tháp .

 $_{\varphi}$: hệ số bền của thành hình trụ theo phương dọc: φ = 0,9

_C: hệ số bổ sung ăn mòn, bào mòn và dung sai bề dày.

C được tính theo công thức sau:

$$C = C_1 + C_2 + C_3$$

• C1 : bổ sung do ăn mòn, xuất phát từ điều kiện ăn mòn vật liệu của môi trường và thời gian làm việc của thiết bị

$$C_1 = 1 \text{ mm} = 10^{-3} \text{ m, do vật liệu bền}$$

- C_2 : đại lượng bổ sung do hao mòn . Đối với tháp chưng cất $C_2 = 0$.
- C₃: đại lượng bổ sung do dung sai của chiều dày, C₃ phụ thuộc vào bề dày tấm vật liệu, theo bảng XIII-9/364.II chọn

$$C_3 = 0.22 \text{ mm} = 0.22.10^{-3} \text{ m}.$$

 $\Rightarrow C = 1 + 0 + 0.22 = 1.22 \text{mm} = 1.22.10^{-3} \text{ m}.$

[σ]: ứng suất cho phép của thép không gỉ

$$\mathbf{I}_{k} \stackrel{=}{=} \frac{\sigma_{k}^{\prime}}{n_{k}} \eta_{(N/m^{2})} \text{ (XIII.1/355 II)}$$

$$\mathbf{I}_{k} = \frac{\sigma^{t}}{n} \quad (\text{N/m}^{2}) \text{ (XIII.2/356 II)}$$

Trong đó : $_{-}$ η là hệ số hiệu η =1 (XIII.2/356.II)

_ n_b, n_C: là hệ số an toàn theo giới hạn bền, giới hạn chảy (XIII.3/356.II).

 $n_k = 2.6$; $n_C = 1.5$

 σ_{k}^{t} , σ_{C}^{t} : giới hạn bền khi kéo, giới hạn bền khi chảy tra trong bảng (XII.4/310.II) ứng với thép X18H10T ta có số liệu dày $1 \div 3$ mm, $\sigma_k^t = 540.10^6 \text{ N/m}^2$, $\sigma_C^t = 220.10^6 \text{ N/m}^2$

Vậy ứng suất cho phép:

$$\mathbf{I}_{k} \stackrel{-}{=} \frac{\sigma}{n_{k}} \eta = \frac{540 \cdot 10^{-6}}{2.6} = 270 \cdot 7.10^{-6} (N / m^{-2})$$

$$\mathbf{I}_{c} = \frac{\sigma}{n} \eta = \frac{220 \cdot 10^{-6}}{1.5} = 146 \cdot ,67 \cdot 10^{-6} (N/m^{-2})$$

Vậy $\frac{1}{2}$ - nhận giá trị nhỏ hơn $\frac{1}{2}$ - = 146,67.10⁶ (N/m²)

$$P = P_1 + P_{mt}$$

 P_1 : áp suất thủy tĩnh $P_1 = \rho_{gH}$

H = 17,38 (m) : chiều cao tháp

 $\rho_{\rm x}$: khối lượng riêng của chất lỏng trong tháp, kg/m³

$$\rho_{x} = \frac{\rho_{xb} + \rho_{xb}}{2} = \frac{771,472 + 802,83}{2} = 787,15 (kg / m^{3})$$

$$\Rightarrow$$
  P_1 = 787 ,15 $\times$ 9,81 $\times$ 17 ,38 = 134207 ,34 (N / m^2)

$$P_{mt} = P_{kk} = 101325(N/m^2) = 1,0133at$$

$$\Rightarrow$$
 P = 134207,34 + 101325 = 235532,34 (N/m²)

Vậy chiều dày thép được xác định: $s = \frac{D_{_{I}}P}{2 \left(\frac{P}{\varphi - P} \right)} + C = \frac{D_{_{I}}}{2 \left(\frac{P}{\varphi} \right)} + C \quad (m)$

Vì:
$$\frac{2 \cdot [\sigma]^{\varphi}}{P} = \frac{146 \cdot .67 \cdot .10^{-6} \cdot 0.9}{235532 \cdot .34} = 560 \cdot .45 >> 1 \text{ nên có thể bỏ qua 1}$$

$$\Rightarrow S = \frac{1.0}{560.45} + 1.22.10^{-3} = 3.004.10^{-3} (m)$$

Chon S = 4 (mm)

 $\blacklozenge$ Kiểm tra ứng suất của thành theo áp suất thử P_o (dùng nước). Aïp suất thử được tính theo công thức sau:

$$\begin{split} P_o &= P_1 + P_{th} \\ P_{th} : \text{áp suất thuỷ lực lấy theo bảng XIII.5/358.II} \\ P_{th} &= 1,5 \ P = 1,5 \times 235532,34 = 353298,51 \ (\text{N/m}^2) \\ P_o &= 353298,51 \ + 134207,34 = 487505,85 \ (\text{N/m}^2) \end{split}$$

Xác định ứng suất thử ở thân thiết bị theo công thức XIII.26/365.II

$$\sigma = \frac{\int_{0}^{1} \frac{+(S-C)P_{o}}{2.(S-C)^{\varphi}} = \frac{\int_{0}^{1} \frac{+(4-1,22).10^{-3}.487505}{2.(4-1,22).10^{-3}.0.9} = 97,69.10^{-6} (\text{N/m}^2)$$

$$\sigma < \frac{\sigma}{1.2} = \frac{220.10^{-6}}{1.2} = 183.33.10^{-6} (\text{N/m}^2)$$

Vậy S = 4 (mm) thỏa mãn điều kiện.

III. Tính đáy và nắp thiết bị

Nắp và đáy thiết bị làm cùng loại vật liệu với thân thiết bị, chọn đáy và nắp thiết bị có gờ. Với D= 1,0 m dựa vào bảng XIII.10/382.II. Ta có:

- Chiêù cao phần lồi ra : $h_b=0.25.D=300 \text{ mm}$
- Chiều cao của gờ: h = 25 mm
- Chiều dày đáy và nắp đáy và nắp được xác định theocông thức (XIII.47/385.II):

$$S = \frac{D_{i}P}{3.8 \left(\frac{1}{k}\phi_{h} - P\right)} \times \frac{D_{i}}{2h_{h}} + C$$
,(m)

Trong đó: _ k là hệ số không thứ nguyên, chọn k=1 (k=1-d/D)

 $_{\phi_h}$ là hệ số bền của mối hàn hướng tâm, có ϕ_h =0,95 (bảng XIII.8/362.II)

Ta xét đai lương:

$$\frac{1}{P} k \varphi_h = \frac{146,67 \times 10^6}{235532,34} \times 1 \times 0.95 = 591,58 > 30$$

nên có thể bỏ qua P ở mẫu số trong công thức tính S

$$=> S = \frac{D^{2}}{3.8 + \frac{E^{\phi}}{R}} \times \frac{1}{2h_{b}} + C = \frac{1.0^{2}}{3.8 \times 591,58} \times \frac{1}{2 \times 0.25} + C = 0.89.10^{-3} + C \quad (m)$$

Ta có : $S_{\text{tháp}}$ - C=4 -1,22 = 2,78 mm < 10 mm => bổ sung thêm 2mm vào giá trị C ban đầu tính.

Vậy bề dày đáy, nắp là: $S_d = 0.89 + 1.22 + 2 = 4.11 \text{ mm}$

Chọn $S_d = 5 \text{ (mm)}$

Kiểm tra ứng suất ở thành theo áp suất thử (XIII.49/387.II)

$$\sigma = \frac{\int_{r}^{2} + 2h_{b}(S - C) \frac{P_{o}}{P_{o}}}{7.6.k. \frac{9}{h}.h_{b}.(S - C)} = \frac{1.0^{2} + 2 \times 0.25 \times (5 - 3.22) \times 10^{-3} \times 487505}{7.6 \times 1 \times 0.95 \times 0.25 \times (5 - 3.22) \times 10^{-3}} \times 487505 \frac{85}{7.6 \times 1 \times 0.95 \times 0.25 \times (5 - 3.22) \times 10^{-3}}$$

$$= 151.87.10^{6} (\text{N/m}^{2})$$

$$\sigma < \frac{\sigma}{1.2} = 183 .33 .10^{6} (\text{N/m}^{2})$$

Vậy $S_d = 5$ mm thỏa mãn điều kiện

IV. Tính bề dày lớp cách nhiệt:

Để tránh tổn thất nhiệt cho môi trường xung quanh, đảm bảo cho quá trình chưng luyện đạt hiệu suất cao nhất thì ta phải trang bị cho tháp chưng luyện một lớp cách nhiệt.

Chọn vật liệu cách nhiệt bằng bông thủy tinh có hệ số dẫn nhiệt nhỏ với :

$$\lambda = _{0,0372} \quad (\text{W/mđộ})$$

$$\rho = _{200 \text{ (kg / m}^3)}$$

Thông số thân tháp : (XII.7/313/II)

Hệ số dẫn nhiệt của thép X18H10T là $\lambda = 16,3$ (W/mđộ)

Chiều dày thân tháp $\delta = 4 \text{ mm} = 4.10^{-3} \text{ m}$

- Nhiệt độ không khí : $T_2 = 25^{\circ}C$
- Nhiệt độ trung bình tháp : $t_o = \frac{t_{ibC} + t_{ibL}}{2} = \frac{60.9 + 67.5}{2} = 64.2 \, ^{\circ}C$
- Chấp nhận quá trình truyền nhiệt trên là quá trình truyền nhiệt ổn định. Xem nhiệt truyền từ bên trong ra ngoài theo tường phẳng nhiều lớp.
- Chấp nhận nhiệt độ mặt ngoài của lớp cách nhiệt $t_1 = 35^{\circ}$ C
- Tính tổn thất nhiệt ra môi trường xung quanh theo công thức :

$$q_2 = \alpha_2 \cdot \Delta_{t_2}$$
 (W/m²)
 α_2 - hệ số cấp nhiệt bằng bức xạ và đối lưu từ bề mặt lớp cách nhiệt
ra môi trường không khí, được tính theo công thức V-135 /41.II
 $\alpha_2 = 9.3 + 0.058 \cdot \Delta_{t_2}$ (W/m²độ)

 Δt_2 - hiệu số nhiệt độ giữa tường bên ngoài của thiết bị với môi trường $\Delta_{t_2} = _{35} - _{25} = _{10} \circ _C \implies \alpha_{_2} = _{9,3} + _{0,058} \times _{10} = _{9,88} \text{ (W/m}^2 độ)$ $\Rightarrow _{q_2} = \alpha_{_2} \Delta_{t_2} = _{9,88} \times _{10} = _{98,8} (\text{W} / \text{m}^2)$

Nhiệt lượng truyền từ trong tháp ra mặt ngoài lớp cách nhiệt :

$$q_1 = K^{\Delta} t_1 (W / m^2)$$

K: hệ số truyền nhiệt, W/m².độ

 $^{\Delta}t_{_{1}}$: Hiệu số nhiệt độ giữa nhiệt độ trong tháp và nhiệt độ mặt ngoài tháp Vì truyền nhiệt ổn định nên $q_{1}=q_{2}=q$.

$$\Rightarrow K = \frac{q_1}{\Delta_{t_1}} = \frac{98.8}{64.2 - 35} = 3.383 \quad (W/m^2 \hat{q}\hat{q})$$

Mặt khác :
$$K = r_{cặn} + \frac{\delta}{\lambda_{m}} + \frac{\delta}{\lambda_{cn}}$$

Theo bảng V-1 / 4.II ta có: $r_{com} = 0.387 \times 10^{-3} \text{ (m}^2 \text{độ /W)}$

$$\Rightarrow \delta_{cn} = \left[\frac{1}{K} - \left(r_{com} + \frac{\delta_{m}}{\lambda_{m}}\right)\right] \lambda_{cn} = \left[\frac{1}{3,383} - \left(0,387.10^{-3} + \frac{4.10^{-3}}{16.3}\right)\right] 0,0372 = 0,01097 \quad (m)$$

Vậy chọn bề dày lớp cách nhiệt $\delta_{cn} = 11 \text{ (mm)}$

VI. Tính đường kính ống dẫn

1. Dường kính ống dẫn sản phẩm đỉnh:

Đường kính ống dẫn sản phẩm đỉnh được tính theo công thức II-36 / 369.I:

$$d = \sqrt{\frac{4V}{\pi\omega}} = \sqrt{\frac{V}{0.785 \, \omega}} (m)$$

V : lưu lượng thể tích sản phẩm đỉnh (m³/s)

 $^{\omega}$: vận tốc trung bình của lưu thể. Chọn vận tốc hơi đi trong ống

là $\omega = 20 \text{ m/s.}(II.2/369.I)$

Lưu lượng sản phẩm đỉnh : $g_d = 1308,74(kg/h)$

Khối lượng riêng sản phẩm đỉnh $\rho_{yd} = 2,291 (kg / m^3)$

$$\Rightarrow V = \frac{g_d}{\rho_{ytb}} = \frac{1308,74}{2,391} = 571,253 \ (m^3/h) = 0,1587 \ (m^3/s)$$

$$\Rightarrow d = \sqrt{\frac{0,1587}{0,785 \times 20}} = 0,1(m)$$

Vậy chọn d = 100 (mm)

2. Đường kính ống dẫn hỗn hợp đầu:

Tương tự ta có :
$$d = \sqrt{\frac{4V}{\pi\omega}} = \sqrt{\frac{V}{0.785 \, \omega}} (m)$$

- Lưu lượng hỗn hợp đầu : $G_d = 3291,67(kg/h) = 48,096 (kg/s)$
- Khối lượng riêng hỗn hợp đầu được tính theo công thức:

$$\frac{1}{\rho_{x}} = \frac{a_{F}}{\rho_{A}} + \frac{1 - a_{F}}{\rho_{B}}$$

 $a_F = 0,405$ (phần khối lượng)

 $^{\rho}_{_A},^{\rho}_{_B}:$ khối lượng riêng của Axeton và Benzen ở nhiệt độ t_F=64,8°C

Tra bảng I-2/9.I bằng phương pháp nội suy ta có:

$$\rho_{A}^{64.8} = 739,52 (kg / m^{3})$$

$$\rho_{B}^{64.8} = 830,96 (kg / m^{3})$$

$$\Rightarrow \rho_{x} = 791,33 (kg / m^{3})$$

$$\mathbf{Vay} V = \frac{3291,67}{791,33} = 4,16 (m^{3} / h) = 1,155.10^{-3} (m^{3} / s)$$

Do hỗn hợp tự chảy vào tháp nên chọn $\omega=0.1~$ (m/s) theo bảng II-2/ 369.I

$$\Rightarrow d = \sqrt{\frac{1,155 \cdot 10^{-3}}{0.785 \times 0.1}} = 0,1213 \quad (m) = 122 \text{ mm}$$

3. Đường kính ống dẫn sản phẩm đáy:

$$d = \sqrt{\frac{4V}{\pi\omega}} = \sqrt{\frac{V}{0.785 \,\omega}} (m)$$

$$\begin{cases} V = \frac{G_{w}}{\rho_{x}} \\ \omega = 0.1(m/s) \end{cases}$$

Lưu lượng sản phẩm đáy : $G_W = 1982,93(kg/h) = 0,551~(kg/s)$ Khối lượng riêng sản phẩm đáy tính theo công thức sau :

$$\frac{1}{\rho} = \frac{a_w}{\rho} + \frac{1 - a_w}{\rho}$$

 $a_W = 0.042$ (phần khối lượng)

 ρ_A , ρ_B : khối lượng riêng của Axeton và Benzen ở nhiệt độ $t_W = 78^{\circ}$ C Tra bảng I-2/9.I & bằng phương pháp nội suy ta có:

$$\rho_{A}^{78} = 721,7(kg/m^{3})$$

$$\rho_{B}^{78} = 817,1(kg/m^{3})$$

$$V_{A}^{2}y \quad \rho_{x} = 812,6(kg/m^{3})$$

$$=> V = \frac{1982,93}{812,6} = 2,44(m^{3}/h) = 0,68.10^{-3}(m^{3}/s)$$

$$\Rightarrow d = \sqrt{\frac{0,68.10^{-3}}{0,785 \times 0,1}} = 0,093 \text{ (m)} = 93 \text{ mm}$$

4. Đường kính ống hồi lưu

$$d = \sqrt{\frac{4V}{\pi\omega}} = \sqrt{\frac{V}{0.785 \, \omega}} (m)$$

Lưu lượng hồi lưu : G_{Rx} =P.Rx=1308,74×3,458 =4525,62 (kg/h)

Hỗn hợp tự chảy vào tháp nên ta chọn $\omega = 0.1 (m/s)$

Khối lượng riêng sản phẩm hồi lưu được tính theo công thức sau:

$$\frac{1}{\rho} = \frac{a_P}{\rho} + \frac{1 - a_P}{\rho}$$

 $a_P = 0.955$ (phần khối lượng)

 ρ_A , ρ_B : khối lượng riêng của Axeton và Benzen ở nhiệt độ $t_P = 57^{\circ}$ C

$$\rho_{A}^{57} = 749 ,3(kg/m^{3})$$

$$\rho_{B}^{57} = 839 ,3(kg/m^{3})$$

$$\mathbf{V}\mathbf{\hat{a}y} \rho_{x} = 756 ,74(kg/m^{3})$$

$$=> V = \frac{G_{Rx}}{\rho_{x}} = \frac{4525 ,62}{756 ,74} = 5,98(m^{3}/h) = 1,66.10^{-3}(m^{3}/s)$$

$$\Rightarrow d = \sqrt{\frac{1,66.10^{-3}}{0,785 \times 0,1}} = 0,145(m) = 145 \text{ mm}$$

VII. MặT BÍCH:

Chọn kiểu bích (XIII.20/408.II)

1. Bích để nổi thiết bị:

Từ đường kính trong của tháp dựa vào bảng (XIII.27/420.II) ta chọn bích kiểu 4 để nối các đoạn của thân tháp, nối thân với đáy và nắp ($P_0 = 487505,85~(N/m^2)$)

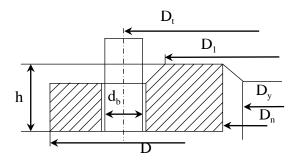
Số liệu của bích được cho ở bảng sau:

P _v .10 ⁶	D_t		K	Kiểu bích			
$\dot{N}/m^2$	mm	D	D_b	D_1	D_0	Bulông	4

						d_b	Z	h	h_1
0,6	1000	1140	1090	1060	1013	M20	28	30	4

2. Bích để nối thiết bị với ống dẫn:

Chọn mặt bích kiểu 1 cho các ống dẫn theo bảng (XIII.26/412.II):

Óng dẫn	D _y ,	D _n ,	Kích	n thước ốn	ıg nối	Bul	h,	
Olig dali	mm	mm	D,mm	D_{δ} ,mm	D ₁ ,mm	d _b ,mm	Z (cái)	mm
Sản phẩm đáy (d=93)	100	108	205	170	148	M16	4	14
Sản phẩm đỉnh (d=100)	125	133	235	200	178	M16	8	14
Hỗn hợp đầu (d=122)	125	133	235	200	178	M16	8	14
Lỏng hồi lưu (d=145)	150	159	260	225	202	M16	8	16

VIII. KÍCH THƯỚC ĐĨA PHÂN PHốI VÀ LƯỚI Đỡ ĐỆM

Theo bảng IX.22/230.II, với đường kính trong của tháp chưng luyện D_t = 1,0 (m) = 1000 (mm) ta có kích thước sau :

- Đường kính đĩa: $D_d = 600 \text{ (mm)}$
- Ông dẫn chất lỏng : d $\times$ S = 44,5 $\times$ 2,5 (mm) ; bước ống t = 70 ; số lượng ống dẫn loại 2 là 40 ống ; chiều dày đĩa loại 2 là 4 (mm)
  - Lưới đỡ đệm : Đường kính lưới là $D_L=980\ (mm)$; chiều rộng của bước lưới $b=41,5\ (mm)$.

IX. CửA NốI THIẾT Bị VớI ốNG DẪN

Ôúng dẫn nối với thiết bị thông qua mối ghép tháo được hoặc không tháo được. Đối với mối ghép tháo được người ta làm đoạn ống nối , đó là đoạn ống ngắn có mặt bích hay ren để nối ống . Loại mặt bích thường dùng nối với ống có $D_y > 10\ mm$; loại ren thường nối ống có $D_y < 10\ mm$. Chiều dài đoạn ống nối xác định theo bảng XIII- 32/434.II như sau:

Đường kính ông	Chiếu dài đoạn ông nối(mm)
93 (mm)	150
100	150

X. TAI TREO VÀ CHÂN Đỡ THIẾT BỊ

1 - Khối lượng toàn tháp

Khối lượng của tháp bao gồm tổng khối lượng của thân tháp, đáy, nắp, lớp cách nhiệt, chất lỏng trong tháp, bích và đĩa.

a- Khối lượng thân tháp:

Thân tháp làm bằng thép X18H10T có khối lượng riêng là 7900(kg/m³) gồm có thân thân tháp, phần gờ dư của đáy và nắp tháp:

- Vỏ tháp có bề dày 4 mm ; D_t = 1000 mm; D_n = 1004 mm ; chiều cao H = 17,38 m Do đó khối lượng toàn thân tháp :

$$M_{1} = \rho \frac{\pi_{H}}{4} \int_{0}^{2} - D_{1}^{2} = 7900 \frac{\pi \cdot 17 \cdot 38}{4} \int_{0.04}^{2} - 1.0^{2} = 864 \cdot 42 (kg)$$

- Phần gò dư của đáy và nắp:

$$H_2 = 2.h = 2 \times 30 = 60 \text{ (mm)} = 0.06 \text{(m)}$$

Suy ra khốii lượng phần gờ dư:

$$M_{1}^{2} = \rho \frac{H_{2}^{\pi}}{4} \int_{0}^{2} -D_{1}^{2} = 7900 \frac{0.06 \cdot \pi}{4} (1.004^{-2} - 1.0^{2}) = 3(kg)$$

b- Khối lượng đáy và nắp tháp: với bề dày 5mm; gờ 30 mm được cho trong bảng XIII.11/384.II:

$$M_2 = 14 \times 1,01 \times 2 = 28,28$$
 (kg)

c- Khối lượng lớp cách nhiệt:

$$M_{3} = \rho_{3} \frac{H^{\pi}}{4} (D_{n}^{2} - D_{t}^{2})$$

Với $\delta_{cr} = 11 \text{ mm}$; suy ra : D'_n= 1015 mm; D'_t = 1004 mm

$$\Rightarrow M_{3} = 200 \frac{17.38 \times \pi}{4} (1.015^{2} - 1.004^{2}) = 60.6(kg)$$

d - Khối lượng chất lỏng trong tháp:

Để thuận lợi cho việc tính toán, người ta chấp nhận chất lỏng chiếm toàn bộ tháp bỏ qua phần chiếm của đệm với khối lượng riêng của lỏng lớn nhất:

$$\rho_{\text{max}} = \rho_{x\hat{a}} = 812,6(kg/m^3).$$

Vậy khối lượng lỏng là:

$$M_{4} = \rho_{\text{max}} \frac{H^{\pi}D_{i}^{2}}{4} = 812, 6 \frac{17,38 \times \pi \times 1,0^{2}}{4} = 11092,2(kg)$$

e - Tổng khối lượng bích:

* Khối lượng các bích nối thân, nắp và đáy :

$$m_1 = n\rho \frac{\pi}{4} \int_{-2}^{2} e^{-\frac{\pi}{4}} \int_{-2}^{2}$$

Với : $n = 3(s \circ bich)$; D = 1140 mm ; $D_t = 1.0 \text{m}$; S = 0.004 m ; h = 0.03 m

* Khối lượng các bích nối ống dẫn với thân tháp :

- Bích nổi ống dẫn hỗn hợp đầu vào tháp:

$$m_d = \frac{\pi}{4} \cdot (D^2 - D_n^2) \cdot h \cdot \rho = \frac{\pi}{4} \cdot (0.235^2 - 0.133^2) \cdot 0.014 \cdot .7900 = 3.26 \text{ kg}$$

Vây khối lượng cặp bích này:

$$m_2 = 2.3,26 = 6,52 \text{ kg}$$

- Bích nối ống dẫn hơi ra khỏi đỉnh tháp:

$$m_3 = 2.\frac{\pi}{4}.(0.235^{-2} - 0.133^{-2}).0.014.7900^{-2} = 6.52 \text{ kg}$$

- Bích nối ống dẫn dung dịch đáy:

$$m_4 = 2.\frac{\pi}{4}.(0.205^{-2} - 0.108^{-2}).0.014.7900^{-2} = 5.27 \text{ kg}$$

- Bích nối ống dẫn lỏng hồi lưu:

$$m_5 = 2.\frac{\pi}{4}$$
.(0,260 ² - 0,159 ²).0,016 .7900 = 8,4 kg

Vậy tổng khối lượng các loại bích nối thân, nắp, đáy và ống dẫn:

$$M_5 = m_1 + m_2 + m_3 + m_4 + m_5 = 181,7 \text{ kg}$$

f- Khối lượng đệm:

Một cách gần đúng xem đệm đổ đầy tháp.

Đoạn luyện:

Khối lượng riêng đệm: $\rho_d = 640 (kg / m^3) (193/II)$

Suy ra khối lượng đệm đoạn luyện:

$$M_{al} = \rho_{d} \frac{\pi}{4} HD_{l}^{2} = 640 \cdot \frac{\pi}{4} \cdot 12 \cdot 4 \cdot 1,0^{2} = 6229 \cdot 76 (kg)$$

Đoạn chưng: $\rho_d = 570 \text{ (kg/m}^3\text{)}$

$$M_{ac} = \rho_{d} \frac{\pi}{4} H_{c} D_{t}^{2} = 570 \cdot \frac{\pi}{4} \cdot 4,374 \cdot 1,0^{2} = 1957 \cdot ,15 (kg)$$

$$\Rightarrow$$
 M6 =5229,76 + 1957,15 =8186,9 (kg)

 $\Rightarrow$ Vậy tải trọng của toàn tháp :

$$M = M_1 + M_1 + M_2 + M_3 + M_4 + M_5 + M_6 = 19552,5(kg)$$

2- Tai treo, chânđỡ

Do chiều cao tháp lớn nên ta dùng 3 tai treo, tải trọng trên mỗi tai treo là:

$$M = \frac{19552}{3} \times 9.81 = 63936$$
 ,7 (N)

Chọn tai treo (VIII-36/438.II):

_		(	0,	-					
	L	В	B_1	Н	S	1	a	d	
	270	240	240	420	14	120	25	34	

CHUONG IV:

TÍNH THIẾT BỊ PHỤ

I - TÍNH THIẾT BỊ ĐUN SỐI HỖN HỢP ĐẦU:

Đối với quá trình chưng luyện, để nâng cao hiệu quả làm việc thì hỗn hợp đầu thường đưa vào tháp ở trạng thái loợng sôi (xét đến ảnh hưởng của trạng thái nhiệt động) nhằm tạo ra sự tiếp xúc tốt giữa 2 pha lỏng - hơi. Điều này được thực hiện nhờ thiết bị đun sôi hỗn hợp đầu .

Dựa trên các tiêu chuẩn kinh tế, kỹ thuật ta chọn thiết bị đun nóng kiểu ống chùm. Tác nhân đun nóng là hơi nước bão hòa vì nó có hệ số cấp nhiệt lớn và ẩn nhiệt ngưng tụ cao.

1 - Diễn biến của quá trình:

Trong thực tế nhiệt lượng bao giờ cũng truyền từ nơi có nhiệt độ cao đến nơi có nhiệt độ thấp. Với thiết bị mà ta tính thì nhiệt lượng truyền từ phía hơi bão hoà có nhiệt độ t^0_1 vào phía dung dịch sôi có nhiệt độ t^0_2 . Ta ký hiệu nhiệt lượng truyền qua một đơn vị bề mặt ống truyền nhiệt là q (W/m²). Quá trình truyền nhiệt được mô tả như sau: nhiệt lượng q₁ từ phía hơi ngưng tụ có hệ số cấp nhiệt α_1 (W/m².độ), nhiệt độ t_1 truyền qua lớp màng nước ngưng có nhiệt độ t_m , qua lớp cặn bám vào thành (t^0_{c1}). Rồi qua ôÚng truyền nhiệt (δ =3mm) có nhiệt độ thành ngoài là t_{T1} và nhiệt độ thành trong là t_{T2} , qua lớp cặn trong cuối cùng đến chất lỏng sôi có hệ số cấp nhiệt là α_2 , nhiệt độ t^0_2 . Ký hiệu nhiệt lượng truyền đến t_1 0 mhiệt lượng truyền đến t_2 1 mhiệt lượng là t_1 2 mhiệt độ t^0_2 3.

Lưu lượng hỗn hợp đầu : F = 3291,67 kg/h = 48,096 kmol/h

Thành phần khối lượng: $a_F = 0.405$ (phần khối lượng)

Thành phần mol : $x_F = 0.478$ (phần mol)

Hơi nước bão hòa : 99,1°C (hơi) → 99,1°C (lỏng), áp suất P= 1 atm

 T_{1d}

Hỗn hợp đầu: 25° C (lỏng nguội) $\rightarrow 64,8^{\circ}$ C (lỏng sôi)

Hiệu số nhiệt độ giữa chất tải nhiệt và lưu thể:

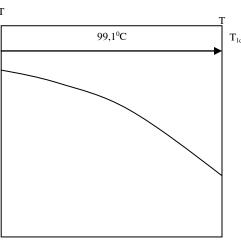
$$\Delta_{T_1} = 99, 1 - 25 = 74, 1^{\circ} C$$

$$\Delta_{T_2} = 99, 1 - 64, 8 = 34, 3^{\circ} C$$

Hiệu số nhiệt độ trung bình tính theo hiệu số nhiệt

độ trung bình logarit vì: $\frac{\Delta_{T_1}}{\Delta_{T_2}} > 2$:

$$\Rightarrow \Delta_{T_{1b}} = \frac{\Delta_{T_1} - \Delta_{T_2}}{2.3 \lg \frac{\Delta_{T_1}}{\Delta_{T_2}}} = \frac{74.1 - 34.3}{2.3 \lg \frac{74.1}{34.3}} = 51.72 \, ^{\circ}C$$

- 2 -Tính lượng nhiệt trung bình truyền qua một đơn vị bề mặt ống truyền nhiệt:
  - a- Hệ số cấp nhiệt của hơi nước ngưng tụ bên ngoài thành ống : α

$$\alpha_{1} = 2.04 A \left(\frac{r}{H^{\Delta}t_{1}}\right)^{0.25}$$
 (V.101/28.II).

Trong đó

r : ẩn nhiệt ngưng tụ của hơi nước bão hòa ở $99,1^{\circ}$ C, $r = 2264.10^{3}$ J/kg (bảng I-250/ 312.I)

H: chiều cao ống: chọn H=1,5 m

 $^{\Delta}\,{}_{t_1}\,$: hiệu số nhiệt độ giữa hơi nước ngưng và thành ngoài ống, $\Delta t_1=t_1$ - t_{T1}

chọn
$$^{\Delta}t_{1} = 1^{\circ}C \Rightarrow t_{T1} = 99,1-2=97,1^{\circ}C$$

A : hệ số phụ thuộc vào nhiệt độ màng t_{m} :

Với:
$$t_m = \frac{2t_1 - \Delta_{t_1}}{2} = \frac{2 \times 99, 1 - 1}{2} = 98,6$$
 ° C

$$\Rightarrow A = 178,3 \text{ (bång trang 29.II)}$$

$$\Rightarrow \alpha_{1} = 2{,}04 \times {178,3} \times \left(\frac{2264 \cdot 10^{-3}}{1 \times 1,5}\right)^{0.25} = {12749,05} \text{ (W/m}^{2} \hat{\mathbf{q}} \hat{\mathbf{p}})$$

$$\Rightarrow q_{1} = \alpha_{1} \Delta_{1} = {12749} \cdot {,}05 \times 1 = {12749} \cdot {,}05 \text{ (W/m}^{2})$$

b- Tính hệ số cấp nhiệt cho hỗn hợp : α ,

- Tính
$$\alpha_2 = \frac{N_u \lambda}{d}$$

Trong đó:

 $^{\lambda}$: Hệ số dẫn nhiệt của hồn hợp ở $T_{tb}=99,1\text{-}51,72=47,38 ^{o}C,$ được tính theo công thức sau:

$$\lambda = a_F \lambda_1 + \P - a_F \lambda_2$$
 với $a_F = 0,405$ (phần khối lượng) λ_1, λ_2 : hệ số dẫn nhiệt của Axeton và Benzen ở 47,38 °C $\lambda_1 = 0,165$ (W/m.độ) (bảng I.130/134.I) $\lambda_2 = 0,139$ (W/m.độ) (bảng I.130/134.I) $\lambda_3 = 0,149$ (W/m.độ)

Chọn đường kính ống d = 0.02m = 20mm

Chuẩn số N_u được tính theo công thức (V-40/14.II) trong trường hợp cấp nhiệt khi dòng chảy xoáy trong ống :

$$N_{u} = 0.021 \, \varepsilon_{1} R_{e}^{0.8} \, \text{Pr}^{0.43} \left(\frac{\text{Pr}}{\text{Pr}} \right)^{0.25}$$

 ϵ_1 : hệ số hiệu chỉnh tính đến ảnh hưởng của tỷ số giữa chiều dài và đường kính ống. Với $R_e=10^4$, theo bảng V-2/15.II ta có :

$$\frac{l}{d} = \frac{1.5}{0.02} = 75 \implies \varepsilon_1 = 1$$

Pr_t: Chuẩn số Prant của dòng tính theo nhiệt độ trung bình của tường. Vì

chênh lệch nhiệt độ giữa thành ống và dòng nhỏ nên $\left(\frac{P_r}{P}\right)^{0.25} = 1$

Chuẩn số Prant được xác định theo công thức V-35/12.II

$$P_r = \frac{C^{\mu}}{\lambda}$$

C: nhiệt dung riêng của hồn hợp đầu ở 47,38 °C:

$$C = a_F C_A + (1-a_F)C_B$$

 C_A , C_B : nhiệt dung riêng của Axeton và Benzen ở 47,38 $^{\rm o}C$ theo Bảng I.154

/171.I:

$$C_A^{47,38} = 2264 \text{ (J/kg.độ)}$$
 $C_B^{47,38} = 1863,7 \text{ (J/kg.độ)}$
 $a_F = 0,405 \text{ (phần khối lượng)}$
 $\Rightarrow C = 2025,85 \text{ (J/kg.độ)}$

 μ : độ nhớt của hồn hợp ở 47,38 $^{\circ}$ C:

$$\lg \mu = x_F \lg \mu_A + (1 - x_F) \lg \mu_B$$

 $V\acute{o}i : x_F = 0,478 \text{ (phần mol)}$

 μ_A , μ_R là độ nhớt của Axeton và Benzen ở 47,38 °C, theo bảng

I.101/91.I

$$\mu_{A} = 0.2488 \cdot .10^{-3} (Ns / m^{2})$$

$$\mu_{B} = 0.4507 \cdot .10^{-3} (Ns / m^{2})$$

$$\Rightarrow \mu = 0.3542 \cdot .10^{-3} (Ns / m^{2})$$

$$\text{Do } \dot{\text{do}} : P_{r} = \frac{C \mu}{\lambda} = \frac{2025 \cdot .85 \times 0.3592 \cdot .10^{-3}}{0.149} = 4.82$$

$$\Rightarrow N_{u} = 0.021 \times 1 \cdot 10^{-3} \cdot (4.82)^{0.43} \times 1 = 65.45$$

$$\text{Vây} : \alpha_{2} = \frac{N_{u} \lambda}{d} = \frac{65.45 \times 0.149}{0.02} = 487.7 \text{ (W/m}^{2} \dot{\text{do}})$$

- Tìm $^{\Delta}t_{2}$:

$$\Delta_{t_2} = {}_{t_{T_2}} - {}_{t_2}$$
mà: ${}_{t_{T_2}} = {}_{t_{T_1}} - \Delta_{t_T}$

Ta có chênh lệch nhiệt độ tường : $\Delta_{t_T} = \Sigma_{r,q_1}$

Trong đó: $\Sigma_r = r_1 + r_2 + r_3$

 r_1 : nhiệt trở của cặn bẩn mặt trong: $r_1 = 0,116.10^{-3} \text{ (m}^2\text{độ/W)}$ (bảng V.1/4.II)

 r_2 : nhiệt trở thành ống (làm bằng thép không gỉ 40XFA) có bề dày $\delta = 0.002 \ m = 2 \ mm$; $\lambda = 52.4 \ (W/mđộ)$

$$r_2 = \frac{\delta}{\lambda} = \frac{0.002}{52.4} = 0.038.10^{-3} \text{ (m}^2\text{độ/W)}$$

 r_3 : nhiệt trở của nước: $r_3 = 0.3.10^{-3} \ (m^2 \text{độ/W}) \ (V-1/4.II)$

$$\Rightarrow \Sigma_r = 0.454 \cdot 10^{-3} \text{ (m}^2 \text{độ/W)}$$

$$\Rightarrow$$
  $\Delta_{t_T} = 12749$,05 $\times$ 0,454 .10 $^{-3} = 5,79$ ^{o} $_{C} \Rightarrow t_{T_2} = 98$,1 $^{-}$ 5,79 $^{-}$ 92,3 ^{0} $_{C}$

$$\Rightarrow$$
  Δ_{t_2} = 92 ,3 - 64 ,8 = 27 ,5 $^{\circ}$ C

$$\Rightarrow q_2 = \alpha_2 \Delta_{t_2} = 487, 7 \times 27, 5 = 13417, 57 (W / m^2)$$

$$\Rightarrow q_{1b} = \frac{q_1 + q_2}{2} = \frac{12749 \cdot 0.05 + 13417 \cdot 0.57}{2} = 13083 \cdot 0.31 (W / m^2)$$

3- Tính bề mặt truyền nhiệt :

$$F = \frac{Q}{q_{th}}$$

Q : chính là lượng nhiệt do hơi nước bão hòa cấp cho hỗn hợp đầu để nó tăng nhiệt độ từ 25° C đến 64.8 $^{\circ}$ C :

$$Q = G_F C^{\Delta} T$$

 $C = 2025,85 \text{ (J/kg.độ)}$
 $G_F = 3291,67 \text{ (kg/h)} = 0,91 \text{ (kg/s)}$
 $\Delta_T = _{64},_8 - _{25} = _{39},_8 ^{\circ} C$
 $\Rightarrow Q = _{2025},_{85} \times _{0.91} \times _{39},_8 = _{73372},_{2}(W)$

Vậy bề mặt truyền nhiệt:

$$F = \frac{Q}{q_{th}} = \frac{73372}{13083}, \frac{2}{31} = 5,61 (m^2)$$

Số ống trao đổi nhiệt:

$$n = \frac{F}{\pi_{dH}} = \frac{5.61}{\pi \times 0.02 \times 1.5} = 69.54$$
 (ông)

Theo bảng V.11/48.II, ta chọn số ống là 61 và sắp xếp theo hình 6 cạnh đều thì ta bố trí 61 ống thành 4 vòng sáu cạnh với số ống trên đường chéo chính của hình 6 cạnh là 9 ống .

Theo công thức V.140/49.II thì đường kính trong của thiết bị được tính :

Vậy thiết bị có đường kính trong là 400 mm, gồm 61 ống xếp theo hình lục giác đều gồm 5 vòng. Mỗi ống dài 1,5 m, đường kính trong 0,02 m, dày 0,002 m.

II - TÍNH VÀ CHON BOM :

Để vận chuyển hỗn hợp đầu từ bể chứa lên thùng cao vị, ta phải sử dụng bơm thủy lực. Trong điều kiện năng suất và yêu cầu về kinh tế, kỹ thuật để vận chuyển hỗn hợp Benzen - Axêtôn ở nhiệt độ môi trường ta chọn bơm ly tâm. Loại bơm này có những ưu điểm sau:

- Vân chuyển chất lỏng liên tục và đều đăn.
- Có số vòng quay lớn, có thể truyền động trực tiếp từ động cơ điện
- Có thể bơm được những chất lỏng bẩn và nhiều chất lỏng khác nhau
- Không có suppape nên ít bị tắc và hư hỏng

1- Tính năng suất thể tích bơm

Hồn hợp đầu ở 25° C có lưu lượng $G_F = 3291,67(kg/h)$ ứng với năng suất của bơm là :

$$Q = \frac{G_F}{\rho}$$

 ρ : khối lượng riêng của hồn hợp đầu ở 25°C, được tính theo công thức:

$$\frac{1}{\rho} = \frac{a_F}{\rho_A^{25}} + \frac{1 - a_F}{\rho_B^{25}}$$

 $a_F = 0.405$ (phần khối lượng)

 ρ_A^{25} , ρ_B^{25} : khối lượng riêng của Axeton và Benzen ở 25° C, tra bảng I-12/9.I ta có:

$$\rho_A^{25} = 785,25 (kg / m^3)$$

$$\rho_B^{25} = 873,75 (kg / m^3)$$

$$\Rightarrow \rho^{25} = 837.9(kg/m^3)$$

Vậy năng suất thể tích của bơm là : $Q = \frac{3291,67}{837,9} = 3,93 (m^3/h) = 1,1 \times 10^{-3} (m^3/s)$

- Đường kính ống của bơm được tính theo II-36/369.I:

$$_{d} = \sqrt{\frac{V}{0.785 \, ^{\varpi}}}$$

 $^{\omega}$: vận tốc của chất lỏng trong ống, theo bảng II-2/ 369.I ta chọn $^{\omega}$ =1,5m/s

Do đó:
$$\Rightarrow d = \sqrt{\frac{1,1.10^{-3}}{0.785 \times 1.5}} = 0.0304 \ (m) = 31 \ (mm)$$

2- Tính áp suất toàn phần của bơm:

Aïp suất toàn phần của bơm được tính theo hệ thống công thức II- 53/376.I:

$$\Delta_P = \Delta_{P_d} + \Delta_{P_m} + \Delta_{P_C} + \Delta_{P_H} + \Delta_{P_k}$$

 ΔP_{J} : áp suất động lực học

 $^{\Delta}P_{m}$: áp suất để khắc phục lực ma sát khi dòng chảy ổn định trong ống thẳng

 $^{\Delta}P_{c}\,$: áp suất cần thiết để khắc phục trở lực cục bộ

 $^{\Delta}P_{_H}$: áp suất để nâng chất lỏng lên cao hoặc để khắc phục áp suất thủy tĩnh

 $^{\Delta}P_{\nu}$: áp suất để bổ sung khi cần thiết

a - Tính áp suất động lực học $^{\Delta}P_{_{J}}$:

Theo công thức II-54/376.I: $\Delta P_d = \rho \frac{\omega^2}{2}$, N/m²

Với $\rho = 837$, $9(kg / m^3)$ là khối lượng riêng của hỗn hợp đầu ở 25° C

 ω : vận tốc chất lỏng, theo trên $\omega = 1.5 \text{(m/s)}$

$$\Rightarrow \Delta_{P_d} = 837, 9 \times \frac{1.5^2}{2} = 942, 6 \text{ (N/m}^2)$$

b - Tính áp suất để khắc phục trở lực ma sát $^{\Delta}P_{_{m}}$:

Theo công thức II-55/376.I: $\Delta P_{m} = \lambda \frac{L}{d} \Delta P_{d}$, N/m²

Với L: chiều dài ống dẫn: chọn L=12m

d: đường kính ống tương đương : d = 0.03 m = 30 mm

 $^\lambda$: hệ số ma sát phụ thuộc vào độ nhẵn của thành ống và chế độ của chất lỏng, phụ thuộc vào Re :

Re =
$$\frac{\omega_d \rho}{\mu}$$

 μ : độ nhớt của hồn hợp đầu ở 25°C, tính theo công thức:

$$\lg \mu = \chi_F \lg \mu_A + (1 - \chi_F) \lg \mu_B$$

$$\chi_F = 0,478 \text{ (phần mol)}$$

$$\mu_A^{25} = 0,358 .10^{-3} (Ns / m^2) \text{ (trang91/I)}$$

$$\mu_B^{25} = 0,6.10^{-3} (Ns / m^2)$$

$$\Rightarrow \mu = 0,487 .10^{-3} (Ns / m^2)$$

$$\Rightarrow Re = \frac{1,5 \times 0,03 \times 837 .9}{0,487 .10^{-3}} = 77434$$

 $Re > 10^4$ nên chất lỏng chảy xoáy.

- Tính chuẩn số Râynôn giới hạn của khu vực nhẵn thủy lực Regh:

Re
$$_{gh} = 6 \left(\frac{d}{\varepsilon}\right)^{\frac{8}{7}}$$

Với ε : độ nhám tuyệt đối, tra bảng II -15/381. II với điều kiện ống mới,

không hàn: $\varepsilon = 0.08 \ (mm) = 0.08 \ .10^{-3} \ (m)$

$$\Rightarrow$$
 Re _{gh} = 6 $\left(\frac{0.03}{0.08.10^{-3}}\right)^{\frac{8}{7}}$ = 5246 ,88

- Tính chuẩn số Râynôn khi bắt đầu xuất hiện vùng nhám Re_n :

Re
$$_{n} = 220 \left(\frac{d}{\varepsilon}\right)^{\frac{9}{8}} = 220 \left(\frac{0.03}{0.08.10^{-3}}\right)^{\frac{9}{8}} = 173064$$
,4

 $\Rightarrow$ Re $_{gh}$ $\leq$ Re $_{n}$ nên hệ số ma sát λ phụ thuộc vào chuẩn số Râynôn và độ nhám của thành ống, tính theo II.64/379.I:

$$\lambda = 0.1 \left(1.46 \frac{\varepsilon}{d} + \frac{100}{\text{Re}} \right)^{0.25} = 0.1 \left(1.46 \frac{0.08 \cdot 10^{-3}}{0.03} + \frac{100}{77434} \right)^{0.25} = 0.0268$$

$$\Rightarrow \Delta_{P_m} = 0.0268 \times \frac{12}{0.03} \times 942 \cdot 6 = 10104 \cdot .7 \left(Ns / m^2 \right)$$

c - Tính tổn thất áp suất do trở lực cục bộ $^{\Delta}P_{c}$:

Theo công thức II- 56/377.I:

$$\Delta_{P_c} = \xi \rho \frac{\omega^2}{2} = \lambda \frac{L_{id}}{d_{id}} \rho \frac{\omega^2}{2}$$

 ξ : hệ số trở lực cục bộ của hệ thống ống gồm : 2 đoạn ống dài 1m ; 1 đoạn ống dài 10m ; hai khuỷu ghép vuông góc có hệ số trở lực $\xi_{_1}$; một van chắn trước ống đẩy để điều chỉnh lưu lượng có hệ số trở lực $\xi_{_2}$; một van một chiều có hệ số trở lực $\xi_{_3}$; đầu vào thùng cao vị có hệ số trở lực $\xi_{_4}$.

- **Tính** ξ_1 : khuỷu ghép vuông góc hai khuỷu 45 ° tạo thành, theo bảng II -16. N^0 29/394.I chon tỷ số:

$$\frac{a}{b} = 0.6 \implies \xi_1 = 0.38$$

- Tính ξ ,:

Chọn van tiêu chuẩn, theo bảng II-16 N^0 37/397. I tacó:

$$\xi_2 = 8 + 10 \times \left(\frac{4.9^{-8}}{20}\right) = 6.45$$

- Tính ξ_{i} :

Chọn van một chiều kiểu có đĩa không định hướng phía dưới với các thông số sau:

h : chiều cao hở của van ; b: chiều rộng vành đĩa : chọn $h=b=3.10^{-3} m$ D_o : đường kính ống dẫn trước van $(D_o=0.03m)$

ε tốc độ dòng tại mặt cắt trước van

Ta có:
$$\frac{b}{D_a} = \frac{3.10^{-3}}{0.03} = 0.1$$

Theo bảng II.16_ N^0 47, N^0 48/400.I, xác định α , β như sau:

$$\alpha = _{0.55}$$
 $\beta = _{15.5}$
 $\Rightarrow \xi_{_{3}} = \alpha + \beta = _{15.5} + _{0.55} = _{16.05}$

- Tính ξ_i :

Chọn
$$\frac{\delta}{d_{id}} = 0.05; \frac{b}{d_{id}} = 0.1$$

Theo bằng II $-16N^0 \frac{1}{8} / 384.I$:

$$\xi_{4} = 0,5$$

Vậy tổng trở lực cục bộ của hệ thống ống dẫn:

$$\xi = \xi_{1} + \xi_{2} + \xi_{3} + \xi_{4} = 0.38 + 6.45 + 16.05 + 0.5 = 23.38$$

$$\Rightarrow \Delta P_{C} = \xi \Delta P_{d} = 23.38 \times 942.6 = 22038 (N/m^{2})$$

d - Tính áp suất để nâng chất lỏng lên cao $^{\Delta}P_{_{H}}$:

Theo công thức II -57/377.I:

$$\Delta_{P_H} = \rho_{gH}$$

H: chiều cao nâng chất lỏng hoặc cột chất lỏng : H = 20 m

$$\Delta_{P_H}$$
 = 837 ,9 × 9,81 × 20 = 164395 ,98 (N / m^2)

 $\Rightarrow$ áp suất toàn phần do bơm tạo ra cần thiết để khắc phục mọi sức cản thủy lực : $\Delta_P = \Delta_{P_d} + \Delta_{P_m} + \Delta_{P_C} + \Delta_{P_H}$

$$= 942$$
 ,6 $^{+}$ 10104 ,7 $^{+}$ 22038 $^{+}$ 164395 ,98 $^{=}$ 197481 ,28

3- Công suất của bơm và động cơ điện:

Chiều cao toàn phần H bơm cần tạo ra:

$$_{H} = \frac{\Delta_{P}}{\rho_{g}} = \frac{197481,28}{9,81 \times 837,9} = 24,03 (m)$$

- Công suất yêu cầu trên trục của bơm được tính theo công thức II -189/439.I:

$$_{N} = \frac{Q^{\rho}gH}{1000^{\eta}}$$

 η : hiệu suất của bơm : chọn $\eta = 0.85$

$$Q = 1,1.10^{-3} (m^3/s)$$

$$\Rightarrow N = \frac{1,1.10^{-3} \times 9.81^{\times} 837^{,9} \times 11^{,02}}{1000^{\times} 0.85} = 0.2556^{(kW)}$$

- Công suất của động cơ điện được tính theo công thức:

$$N_{dc} = \frac{N}{\eta_{tr} \eta_{dc}}$$

 $\eta_{_{_{I\!\!I}}}$: hiệu suất truyền động chọn $\eta_{_{_{I\!\!I}}}=0.95$

 η_{dc} : hiệu suất động cơ: $\eta_{dc} = 0.75$

$$\Rightarrow N_{dc} = \frac{0.2556}{0.95 \times 0.75} = 0.3587 \ (kW)$$

Thông thường chọn động cơ điện có công suất thực tếi lớn hơn công suất tính

toán.

$$N_{dc}^{tt} = \beta_{N_{dc}}$$

 β : hệ số dự trữ công suất:

Theo bảng II-33/439. I với $N_{dc} < 1$ ta chọn $\beta = 2$

$$\Rightarrow N_{dc}^{u} = 2 \times 0.3587 = 0.7174 (KW)$$

Vậy công suất bơm : N = 0.2556 (KW)

Công suất động cơ : $N_{dc} = 0.7174$ (KW)

Như vậy dựa vào các thông số của bơm ta có thể chọn loại bơm li tâm 2X-6H-3a có áp suất toàn phần là 31m, năng suất $20 \text{ m}^3/\text{h}$, số vòng quay 1150 vòng/phút, nhiệt độ chất lỏng< $60 \, ^{0}\text{C.}$ (bảng II.39/447.I)

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Cơ sở các quá trình và thiết bị trong công nghệ hoá học, tập 1 I. (Nhà xuất bản đại học và trung học chuyên nghiệp 1978)
- Cơ sở các quá trình và thiết bị trong công nghệ hoá học, tập 2 II. (Nhà xuất bản đại học và trung học chuyên nghiệp 1978)
- Sổ tay các quá trình và thiết bi trong công nghê hoá học, tập 1 III. (Nhà xuất bản khoa học kỹ thuật Hà Nội 1978)
- Sổ tay các quá trình và thiết bị trong công nghệ hoá học, tập 2 IV. (Nhà xuất bản khoa học kỹ thuật Hà Nội 1978)